

Bundel – Vergadering Algemeen Bestuur GSP van 13 oktober 2023

- 01 Opening en vaststellen agenda
 - Agenda AB vergadering 13 oktober 2023
- 02 Mededelingen en ingekomen stukken
- 03 Verslag van de vergadering van 14 juli 2023
 - 3 Verslag AB vergadering 14 juli 2023
- 04 GR aangelegenheden
- 05 Aandeelhoudersaangelegenheden
- 05.a Herfinanciering en Borgstelling GSP NV
 - 5a 20230831JV0002641125 – AVA herfinanciering en borgstelling GSP 2023
 - 5a1 20230831JV0002641125 – bijlage Overeenkomst houdende volledig geborgde financiering 2016 [getekend] (1)
 - 5a2 20230831JV0002641125a – Aandeelhoudersbesluit inzake herfinanciering en borgstelling GSP 2023 (1)
- 05.b Treasurystatuut GSP NV
 - 5b 20230821JV0001779894 – AVA notitie – Treasurystatuut GSP NV (1)
 - 5b1 20230821JV0001779894 – Bijlage 1 Treasurystatuut GSP NV (1)
 - 5b2 20230821JV0001779894a – AVA besluit treasurystatuut GSP NV (1)
- 05.c Benoeming nieuwe commissaris
 - 5c 20230831JV0002641113 – AVA benoeming commissaris (1)
 - 5c1 20230831JV0002641113 – Bijlage 1 CV Ulco Vermeulen (3)
 - 5c2 20230831JV0002641113 – Bijlage 2 Aanbevelingsbrief Ulco Vermeulen (1)
 - 5c3 20230831JV0002641113a – Aandeelhoudersbesluit inzake benoeming nieuwe commissaris (1)
- 05.d Uitgifte terrein in ondererfpacht aan D4
 - 5d 20230831JV0002650645 – AvA notitie Uitgifte ondererfpacht D4 (1)
 - 5d1 20230831JV0002650645a – AVA besluit Uitgifte ondererfpacht D4 (1)
- 06 Vergaderen achter gesloten deuren
 - 6 20230906 brf AVA (inzake verzoek tot verstrekken inlichtingen)
- 07 Rondvraag
- 08 Sluiting

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

Ons kenmerk: 202310
Onderwerp: Agenda AB vergadering
d.d. 13 oktober 2023

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van GR Havenschap
Groningen Seaports

Delfzijl, 12 september 2023

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

Namens de voorzitter nodig ik u hierbij uit voor het bijwonen van een vergadering van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports, die zal worden gehouden op vrijdag **13 oktober a.s. van 09.30 – 11.00 uur** op het kantoor van Groningen Seaports, Handelskade Oost 1 Delfzijl.

De agenda voor deze vergadering luidt als volgt:

1. Opening en vaststellen agenda
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Verslag van de vergadering van 14/7/2023 (ter vaststelling)
4. GR aangelegenheden
5. Aandeelhoudersaangelegenheden
 - 5a Herfinanciering en Borgstelling GSP 2023 (Besluitvorming)
 - 5a1 Bijlage overeenkomst houdende volledig geborgde financiering 2016
 - 5a2 Aandeelhoudersbesluit
 - 5b Treasurystatuut GSP NV (besluitvorming)
 - 5b1 Bijlage bij Treasurystatuut GSP NV
 - 5b2 Aandeelhoudersbesluit
 - 5c Benoeming nieuwe commissaris (besluitvorming)
 - 5c1 Bijlage 1 CV
 - 5c2 Bijlage 2 advies OR
 - 5c3 Aandeelhoudersbesluit
 - 5d Uitgifte terrein in ondererfpacht aan D4 (besluitvorming)
 - 5d1 Aandeelhoudersbesluit
6. Vergaderen achter gesloten deuren (besluitvorming)
Zie bijgevoegd document
7. Rondvraag
8. Sluiting

Verslag van de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports, gehouden op 14 juli 2023 van 09.30 uur tot 10.38 uur op het kantoor van Groningen Seaports, Handelskade Oost 1 Delfzijl.

Aanwezige leden:

Provincie Groningen : E.J. Bennema, D. Hoogers, B. Schmaal, J. Hamster;
Gemeente Eemsdelta : J.A. Ronde (vicevoorzitter), J.H. Menninga, E. Stulp, I. Poucki;
Gemeente Het Hogeland : E. Dijkhuis, B. de Jong, J. Klei, A. Nolles;

Afwezig: :

Voorts aanwezig:

RvC GSP NV : F. Keurentjes (voorzitter RvC);
Directie GSP NV : C.L. König (CEO), dhr. H.V. Sanders (CFO);

Ambtelijke ondersteuning:

GR GSP : H.W. Poelman (secretaris a.i.);
RvC GSP NV : Soon Ja Laverman (secretaris a.i. RvC en Directie);
Verslaglegger : Th. Poggemeier.

1. Opening en vaststellen agenda

Dhr. Ronde opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Hij constateert dat iedereen aanwezig is en stelt voor eerst een kennismakingsronde te houden in verband met de aanwezigheid van nieuwe leden. Aldus geschiedt.
De agenda wordt vastgesteld.

1a. Aanwijzing leden en plaatsvervangende leden

Dhr. Ronde deelt mee dat de heren Schmaal en Hamster formeel over een week AB-lid worden als van PS Groningen daartoe een voordracht is ontvangen. Hij stelt voor dat zij desgewenst het woord kunnen voeren, welk voorstel door de vergadering wordt aanvaard.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Dhr. Keurentjes informeert naar het herstel van dhr. Swart, secretaris van de GR.
Dhr. Ronde antwoordt dat het de goede kant opgaat en dat Ariën popelt om terug te komen.
Dhr. Poelman vult aan dat hij en Ariën in contact staan en dat zij gezamenlijk zullen bespreken hoe Ariën geleidelijk weer aan het werk zal kunnen gaan.
Dhr. Dijkhuis meldt dat in het DB is verkend hoe de taken goed verdeeld kunnen worden en hoe breed de ondersteuning moet zijn.
Dhr. Keurentjes constateert dat het secretariaat kwetsbaar is en dat het erom gaat de taken goed te regelen.
Dhr. Dijkhuis antwoordt dat in het DB zal worden nagegaan of een voorstel voor een aangepaste situatie bij het AB zal worden ingediend.

- a0 Oplegger **toekomstbestendige governance Groningen Seaports** (ter kennisname)
- a1 Toekomstbestendige governance
- a2 Procesontwerp governance
- a3 Routekaart governance

Dhr. Stulp merkt op dat hij moeite heeft met de positie en de rol die het AB in dit proces heeft. De stukken worden ter kennisname geagendeerd, maar de vraag is wanneer het AB daadwerkelijk de discussie over dit onderwerp gaat voeren. Hij heeft begrepen dat dit deze vergadering niet de bedoeling is, maar hij zou graag zien dat het onderwerp wordt geagendeerd. Het AB dient haar positie te kunnen bepalen ten aanzien van de structuur en de governance en daarover een voorstel te formuleren. Het lijkt er nu op dat deze discussie bij de raden en de Staten zal worden gevoerd, maar ook dit blijft onduidelijk, want de discussie in de raden is nog niet gevoerd.
Dhr. Dijkhuis wijst erop dat in een van de voorgaande bijeenkomsten van het AB een eerdere

versie van de rapportage ter tafel heeft gelegen en dat door het AB is besloten dat het verstandiger zou zijn om de lijn directer naar de colleges, de raden en Staten te leggen. Dit, omdat het om deelnemers gaat die straks gevraagd zullen worden om besluiten te nemen die invloed hebben op de governance waardoor het zaak is om juist daar draagvlak te creëren. Het draagvlak bij het AB is uiteraard ook belangrijk, maar eerst gaat het om colleges, raden en Staten. Vandaar dat de secretarissen die het proces ondersteunen, gekozen hebben voor de lijn via de colleges, raden en Staten die de verdieping moeten maken. Daarna is het logisch dat het thema hier weer ter tafel komt. Hier heeft het AB mee ingestemd.

Dhr. Stulp concludeert dat de colleges aan zet zijn en dan komt/komen er vanuit drie richtingen een gezamenlijk of verschillende standpunten hier ter tafel waarna er over gediscussieerd kan worden, terwijl het AB volgens dhr. Stulp aan het roer zou moeten staan. Als de procedure zo is afgesproken, legt dhr. Stulp er zich bij neer.

Dhr. Ronde benadrukt dat ook de besluitvorming uiteindelijk in raden en Staten plaatsvindt. Een verandering van de governance is nu niet aan het AB, maar aan raden en Staten. Het AB kan uiteraard wel advies uitbrengen. Verder moeten raden en Staten het over de drie punten geheel met elkaar eens zijn, want, als één deelnemer afwijkt, gaat het feest niet door.

Dhr. Stulp begrijpt dat in dit gremium geen definitieve besluitvorming zal plaatsvinden.

Dhr. Ronde benadrukt dat als het AB iets wil veranderen, dit in de raden en Staten moet worden goedgekeurd.

Dhr. Dijkhuis stelt dat een en ander ook afhankelijk is van de voorstellen die worden gepresenteerd en in hoeverre die ingrijpen op de bestaande structuur en bovendien is het de vraag of kan worden volstaan met besluitvorming in raden en Staten.

Dhr. De Jong vraagt zich af of het niet logisch is dat als er straks een schets komt, het AB daarover advies uitbrengt aan de diverse gremia. Dat is belangrijk, zeker als de aandeelhouders eenzelfde route dienen te volgen.

Dhr. Ronde antwoordt dat zo'n schets hier ter tafel zal komen, maar benadrukt dat het nu gaat om de besluitvorming en die ligt niet bij het AB.

Dhr. Dijkhuis stelt voor om dit als accent mee te geven en om, gezien de gekozen route, goed te blijven spiegelen aan de rol van het AB en de invloed die zij zou kunnen hebben.

Dhr. Stulp vraagt zich af wat er gebeurt als een der deelnemers, naast de vier rollen in het stuk, een vijfde rol wil onderzoeken. Het zou betekenen dat als hij dat wil, hij als raadslid naar zijn college moet gaan met het verzoek die vijfde rol als voorstel mee te nemen in het overleg met de deelnemers. Hij kan dat niet doen via het AB. Dat is hem nu duidelijk geworden. Eerder heeft hij dit al ingebracht op de informatieavond van de gemeente Eemsdelta, maar zijn inbreng is niet in de stukken terecht gekomen.

Dhr. Nolles beluistert zorg over de afstemming. Deze is niet formeel belegd. De vraag is hoe raden en Staten hun posities op elkaar kunnen afstemmen.

Dhr. Ronde stelt dat er een voorstel ligt met vier routes en dat het hier ging om de te volgen procedure die nu voor iedereen duidelijk is. Dhr. Stulp zal zijn inbreng in de raad doen en dat is volgens dhr. Ronde de juiste weg. Hij constateert dat er verder geen vragen worden gesteld en/of opmerkingen worden gemaakt.

b. Wet gemeenschappelijke regelingen

Dhr. Ronde wijst op de noodzaak tot wijziging in verband met deze wet, maar een en ander zal zijn beslag krijgen na invoering van de nieuwe governance-structuur. Daarvoor is nog genoeg tijd (bijna een jaar) en dan is het beter om alle voorstellen daarin mee te nemen.

Dhr. Stulp vraagt wat er op tegen is om de wijziging nu al wel uit te voeren.

Dhr. Ronde antwoordt dat dit te maken heeft met het werk dat daarmee is verbonden en om latere aanpassingen te vermijden.

Dhr. Stulp wijst op de mogelijkheid dat de governance-structuur ongewijzigd blijft. In dat geval is het zonde dat de organisatie niet wordt aangepast zoals het volgens de wet hoort.

Dhr. Ronde begrijpt dat, maar het zou ook zonde zijn om een verandering aan te brengen, waarna dit later nog een keer moet gebeuren.

c. Update Herfinanciering

Dhr. Sanders geeft een update van de ontwikkelingen inzake de herfinanciering van GSP. De bijbehorende dia's komen later ter beschikking.

Na de marktverkenning bij financieringspartijen zijn door hen offertes uitgebracht. Momenteel

is, na selectie van partijen, de fase aangebroken van beoordeling van gecommitteerde offertes die een bepaalde geldigheid hebben, binnen welk tijdsbestek GSP haar besluitvorming moet uitvoeren. Sinds de laatste update in het AB (van een maand geleden) hebben vijf van de financiers indicatieve termsheets uitgebracht. Op basis van een aantal criteria (tarief, vervroegde aflossing, zekerheden, etc.) zijn deze sheets met elkaar vergeleken. Advies werd ingewonnen bij EY Montesquieu.

Dhr. Stulp vraagt of dit de organisatie is die indertijd adviseerde tot het afsluiten van het derivaat. Dhr. Sanders bevestigt dat, maar hij wijst erop dat het niet dezelfde adviseurs zijn. Hij vervolgt. Belangrijk is dat GSP niet volledig afhankelijk wil zijn voor leningen van één partij. Op dit moment wordt GSP alleen nog gefinancierd door BNG. De keuze is gemaakt om met twee partijen verder te gaan. Daardoor krijgt GSP een betere toegang tot de kapitaalmarkt.

Gisteren zijn de twee gecommitteerde offertes ontvangen. De beoordeling daarvan zal in de komende weken plaatsvinden en in augustus zal de besluitvorming worden voorbereid. De 'kennishouders' (ambtenaren in de twee gemeenten en de provincie) worden hierin meegenomen, zodat leden van het AB op de hoogte kunnen zijn van dat proces.

Herfinanciering. Voor de financiering van hoge investeringen maakt GSP (niet zijnde eigenaar van de gronden) gebruik van een borgstelling door de GR verstrekt van leningen bij de BNG, ter hoogte van € 268 miljoen en van € 84,5 miljoen voor het derivaat bij ABN AMRO. De vorige keer is verzocht om deze twee kredieten samen te voegen om te bereiken dat, zonder toenamen van het risico, de beste concurrerende offertes worden binnen gehaald. Daarover is door het DB nog geen besluit genomen.

De banken bedingen overigens in hun offertes *onherroepelijke* borgstellingen.

De vorige keer is conform het Bedrijfsplan al aangegeven dat de som van € 268 miljoen te laag is om tegelijk het derivaat af te wikkelen. Ook dit wordt met deze herfinanciering beoogd. Daarnaast is voldoende *headroom* nodig om te ondernemen en om onvoorziene omstandigheden het hoofd te bieden.

Dhr. Hoogers vraagt of er behoefte aan financiering bestaat om het derivaat af te kopen.

Dhr. Sanders antwoordt bevestigend. Er is separaat een borgstelling op het derivaat gevestigd. Gepoogd wordt om het derivaat in de herfinanciering in één keer af te wikkelen. Dat betekent dat een bedrag aan ABN AMRO zal moeten worden betaald. Dat bedrag moet dan bij de herfinanciering worden opgeteld. Duidelijk is dat dan de borgstelling van € 268 miljoen voor de nieuwe lening niet toereikend is.

Dhr. Stulp vraagt waarom het derivaat *nu* moet worden afgewikkeld. Eerder is gezegd dat in 2034 de zaak zou zijn opgelost en dat was gebaseerd op een lagere rentestand. De rente gaat immers omhoog en dat is in het voordeel van GSP.

Dhr. Sanders antwoordt dat het rentederivaat een looptijd kent tot 2042 en een breakup-clausule heeft voor januari 2026. Indertijd is middels die clausule afgesproken dat de bank het derivaat dan kan opzeggen. Dat betekent dat de rentezekerheid feitelijk duurt tot januari 2026. Het is inderdaad juist dat de rente hard is opgelopen. Het rentepercentage in het derivaat is 3,6%. Als het rentepercentage in de markt dichtbij deze 3,6% komt te liggen, is de prijs om het derivaat af te kopen laag. Dat is de reden om de afkoop van het derivaat in de herfinanciering mee te nemen. De prijs voor de afkoop wordt dan in de herfinanciering meegenomen als langlopende lening.

Dhr. König vult aan dat de bank verklaard heeft gebruik te gaan maken van die breakup-clausule.

Dhr. Sanders bevestigt dat het zeer waarschijnlijk is dat de bank het derivaat gaat opheffen.

Dhr. Stulp begrijpt dat GSP onder druk wordt gezet en dat de ABN AMRO Bank in 2026 de overeenkomst met GSP inzake het derivaat eenzijdig kan opzeggen en dat GSP de overeenkomst in de tussentijd moeilijk of niet kan opzeggen en alleen kan afkopen als de bank dat wil.

Dhr. Sanders bevestigt dat alle banken tegenwoordig strakkere regels hanteren. Ook BNG heeft aangedrongen op een herfinanciering. Er zijn dus twee borgstellingen die GSP graag wil samenvoegen. Deze samenvoeging is gewenst om de juiste financiering te krijgen. Belangrijk is dat dit betekent dat het risico voor de GR *niet* toeneemt. Op het moment dat het financieringsvoorstel voorligt, is beter te overzien of de volledige borgstelling nog op het huidige niveau nodig is. Mogelijk kan deze uiteindelijk zelfs lager worden vastgesteld.

Dhr. Dijkhuis vraagt of dhr. Sanders vanuit derivaten redeneert en vanuit de borgstelling zoals die momenteel bestaat. Er zal inzicht zijn in de ontwikkelplannen en toekomstige investeringen. Zou die borgstelling niet net zo goed kunnen toenemen?

Dhr. Sanders voert aan dat met een totale borgstelling van ca. € 354 miljoen GSP NV met haar investeringsplannen ruim binnen dit bedrag blijft, terwijl er dan ook nog voldoende *headroom* is.

Dat is anders als wordt uitgegaan van € 268 miljoen. Dan komt GSP direct in de knel.

Dhr. Hoogers stelt voor om dit alles in de besluitvorming in één keer af te wikkelen. Dus de herfinanciering, het plafond van de investeringsruimte en het bepalen van de hoogte van de borgstelling.

Dhr. Sanders benadrukt dat dit de wens is van GSP NV.

Dhr. Menninga vraagt om een toelichting op de voorstelling van zaken van enige tijd geleden waarin werd gesteld dat de borgstelling vrij snel naar beneden zou kunnen gaan.

Dhr. Sanders komt hierop terug in het vervolg. Beide borgstellingen worden momenteel niet maximaal gebruikt. De vorige vergadering is hierover gerapporteerd. In 2016 is er iets gezegd over de afbouw van de borgstelling. Een citaat: "Afbouw van borgstelling is wens van aandeelhouders, maar zij zien onder ogen dat financiële resultaten eerst moeten verbeteren".

Dhr. Sanders toont de dia over de verwachte financiering (uit het Bedrijfsplan 2023-2027). De stippellijn geeft de verwachting uit 2016 weer, terwijl de werkelijkheid van 2023 een geheel ander beeld geeft. Door de investeringen die GSP NV doet, moet gebruik worden gemaakt van de lopende borgstelling. Daarna zal deze weer worden afgebouwd, omdat dit wordt gefaciliteerd door het resultaat. Met deze nieuwe investeringen is in 2016 geen rekening gehouden. Het is moeilijk om te voorzien wat er over 5 of 10 jaar op GSP afkomt en welke investeringen nodig zijn.

Dhr. Nolles wijst op de fors toegenomen investeringen en vraagt waar deze investeringen betrekking op hebben.

Dhr. Sanders antwoordt dat in de komende twee jaar een bedrag van € 160 tot € 180 miljoen zal worden geïnvesteerd. Het ophogen van terreinen is een grote kostenpost.

Dhr. König noemt de investeringen in Heveskes, Oosterhorn Zuid, de voorinvesteringen in kades die later door bedrijven van GSP worden afgenomen. Het betreft allemaal upfront-investeringen voor bedrijven die zich hier gaan vestigen.

Dhr. Sanders toont de dia over de verwachte resultaatontwikkeling uit het bedrijfsplan 2023-2027 zonder grondverkopen. In de afgelopen jaren werd zonder grondverkopen een negatief resultaat geboekt, maar dat is vorig jaar omgedraaid in een positief resultaat zonder dat daarvoor gronden werden verkocht. Dat positieve resultaat zal bijdragen aan de ruimte om te kunnen aflossen en daardoor zal minder gebruik gemaakt worden van de borgstelling.

Dhr. Hoogers vraagt of al bekend is wat het plafond ongeveer is van de gewenste borgstelling.

Dhr. Sanders antwoordt dat momenteel gestuurd wordt op een borgstelling van € 354 miljoen en of dit lager kan worden is afhankelijk van de dagkoers voor de afkoop van het derivaat.

Dhr. Schmaal vraagt of bekend is wat het door de aandeelhouders gewenste plafond is. De wens bestaat om de borgstelling af te bouwen. Is er al een plafond in gedachte? Moet het plafond meebewegen met de investeringsbehoefte?

Dhr. Sanders antwoordt dat GSP met het huidige plafond goed kan functioneren en er wordt steeds minder gebruik gemaakt van de borgstelling. Het plafond blijft gelijk en hoeft niet mee te bewegen en GSP verantwoordt hoeveel gebruik van de borgstelling wordt gemaakt.

Dhr. Sanders sluit niet uit dat de borgstelling ooit eens zal kunnen stijgen als er sprake is van grote investeringen. In dat geval komt de Directie terug bij het AB.

Dhr. Schmaal vraagt of het in 2016 ook de bedoeling was dat de borgstelling gehandhaafd bleef, maar dat er minder gebruik van gemaakt zou worden. Of was het de bedoeling dat de borgstelling daadwerkelijk werd verminderd?

Dhr. Sanders antwoordt dat getracht is de borgstelling omlaag te brengen via omzetting van een geborgde lening in een ongeborgde lening. In dat laatste geval werden andere zekerheden gevraagd, zoals een eerste hypotheekrecht op de gronden.

Dhr. Dijkhuis licht toe dat tien jaar geleden gedacht werd dat de borgstelling afgebouwd kon worden door omzetting van de geborgde in ongeborgde leningen. Daar is in 2016 een voorzichtig begin mee gemaakt, maar nu is het onmogelijk geworden om een dergelijke omzetting te realiseren. Dat is al eerder in het AB gewisseld en het is ook in het DB aan de orde geweest.

Dhr. Sanders toont het beeld uit het Bedrijfsplan 2023-2027 over de verwachting van hoe de resultaten zich ontwikkelen. Positieve resultaten zijn nodig om financiering uit de markt te krijgen. Voorts worden de betreffende ambtenaren van de deelnemers betrokken in het proces en bevestigd zal worden dat wordt voldaan aan de regels voor staatssteun voordat GSP NV komt met een voorstel tot besluitvorming. Er is verder een opdracht verstrekt aan een taxateur om inzicht te krijgen in de onderliggende waarden. Dit is een nadrukkelijke wens van de aandeelhouder.

De gecommiteerde offertes zullen worden beoordeeld en de besluitvorming zal in augustus worden voorbereid, zodat hier op 13 oktober 2013 een besluit kan worden genomen.

Dhr. Dijkhuis vraagt of hierover een AB-besluit in formele zin nodig is.

Dhr. Sanders antwoordt bevestigend. Er zal een totale herfinanciering worden voorgelegd en daarover besluit het AB. Statutair is vastgelegd dat elke financiering die de NV wil aangaan, hier ter tafel komt.

Dhr. De Jong merkt op dat met twee partijen zal worden gesproken. Hij vraagt of het de bedoeling is om met één partij in zee te gaan of dat de mogelijkheid bestaat dat de financiering door die twee partijen geschiedt.

Dhr. Sanders bevestigt dat het juist vanwege de flexibiliteit en ruimte aan de voorkant de bedoeling is om met twee banken in zee te gaan.

Dhr. Ronde constateert dat er geen vragen meer zijn en bedankt dhr. Sanders voor zijn toelichting.

d. LTA

Dhr. Ronde concludeert dat de Lange Termijn Agenda ter kennisgeving wordt aangenomen.

3. Verslag van de vergadering van 12-05-2023

Het verslag van de vergadering d.d.12-05-2023 wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. GR aangelegenheden

A. Concept Jaarrekening 2022

4a. Voorstel Algemeen Bestuur inzake jaarrekening 2022

4a1 concept accountantsverslag 2022 GR GSP

4a2 concept jaarrekening 2022 GR GSP

Dhr. Ronde concludeert dat de concept Jaarrekening 2022 wordt vastgesteld en toegestuurd kan worden aan de minister. De twee overige stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

B. Programmabegroting 2024

4b1 voorstel AB inzake programmabegroting 2024 GR

4b2 concept programmabegroting 2024 GR GSP

Dhr. De Jong refereert aan de begroting waarin risico's gekwalificeerd worden als 'nihil'. Tegenover de borgstelling staat weliswaar een weerstandvermogen. Hij vraagt een toelichting op de classificatie 'nihil'.

Dhr. Ronde stelt dat dit de risico's betreft die de NV zelf loopt en geeft het woord aan de NV.

Dhr. Sanders antwoordt dat risico's gemonitord worden en jaarlijks verantwoord worden in de jaarrekening. Daarbij wordt gekeken naar alle bedrijfsrisico's. Hierbij is een groot deel van het management betrokken en de RvC. Daardoor wordt zicht gehouden op de risico's en de kans dat er iets onverwachts gebeurt en de impact daarvan. Dat wordt gekoppeld aan getallen en daaruit wordt het weerstandvermogen berekend dat wordt gerapporteerd. Hierop is de analyse gebaseerd. Uiteraard kan er iets gebeuren dat niet is voorzien. Getracht wordt die kans terug te brengen door hier gestructureerd naar te kijken en maatregelen te nemen.

Dhr. De Jong wijst erop dat de stukken daarover vanuit NV eerder al zijn ontvangen. Echter, de vertaalslag naar de eigen GR blijft enigszins onduidelijk.

Dhr. Ronde stelt dat het, in verband met de kwalificatie 'nihil', wel van belang is wat de NV doet.

Dhr. Dijkhuis merkt op dat de governance-structuur opnieuw wordt bekeken inzake zekerheden, risico's en grondwaardering. Ook in Het Hogeland is zojuist een procesvoorstel aan de orde geweest waarbij de vraag centraal staat of het onderzoek dat door de Staten vier jaar geleden is uitgevoerd nog wel klopt en of de cijfers niet geactualiseerd moet worden.

Dhr. De Jong stelt dat hij, ondanks de typerende insteek 'nihil', goedkeuring verleent aan de vaststelling van de begroting 2024.

Dhr. Ronde concludeert dat de concept Programmabegroting 2024 is vastgesteld.

5. Aandeelhoudersaangelegenheden

5a Akkoord BOW Gasunie over verrekening

5a1 Besluitvorming 15 april 2022 inzake BOW

5a2 Besluitvorming 8 juli 2022 inzake BOW

Dhr. König licht toe dat het akkoord met BOW en Gasunie al twee keer eerder aan de orde is geweest in het AB. Dit heeft te maken met de verhuizing van de BOW-terminal die in eerste instantie een plek had op de plaats waar nu de LNG-terminal ligt. BOW is op verzoek van GSP verhuist van de Wilhelminahaven naar de Beatrixhaven. Daar is een stuk terrein voor hen ingericht en daarvoor hebben zij deels de kosten voorgeschoten en een ander deel daarvan heeft Gasunie betaald. In de toenmalige onderhandelingen bleek dat zij na het huidige project het terrein langdurig zouden gaan huren. Echter, daar heeft BOW vanaf gezien. De verwachting was dat met de opbrengsten van de langdurige huur verrekening kon plaatsvinden met het geld dat nu o.a. door de Gasunie in het betreffende terrein is gestoken. Dat lukt nu niet, omdat BOW heeft aangegeven haar project niet wil vervolgen. Dit is aanleiding voor dit voorstel. Uiteindelijk is na langdurige onderhandelingen overeenstemming bereikt tussen Gasunie, BOW en GSP, waarbij GSP een deel van de kosten van Gasunie laat vallen die worden verrekend met de havengeldgarantie. Het is voor GSP geen cash-out, maar een latere cash-in.

Overigens is de verwachting dat GSP het terrein wel aan derden zal kunnen verhuren. Het feit dat BOW geen vervolgproject heeft, betekent niet dat er geen andere geïnteresseerden zijn. De EU heeft aangekondigd dat zij 300 Gigawatt aan windturbines op zee wil plaatsen. Daarvoor is te weinig havencapaciteit. Daarom wordt verwacht dat dit terrein zeker verhuurd kan worden. Ondernemers rondom de Beatrixhaven hebben aangegeven dat dit een ideale plek is waar aan de ene kant spullen ingeladen worden en aan de andere kant uitgeladen kunnen worden op een andere kade.

Oorspronkelijk is aangegeven dat GSP € 8,8 miljoen zou gaan betalen voor de terreinverharding, maar daar komt nu € 0,8 miljoen bij. Welswaar is dit een bedrag waar de NV zelf over kan besluiten zonder tussenkomst van het AB, leek het de Directie wel zo zuiver om deze kwestie aan het AB voor te leggen, te meer omdat dit bedrag bij het totaal moet worden opgeteld.

Er is nog een opmerking te maken over het voorstel zoals het voorligt. Afgelopen week werd bekend dat het project grote vertraging oploopt in verband met technische problemen. BOW heeft aangegeven dat zij het terrein niet willen huren voor het bedrag dat GSP voor ogen had. Daarop heeft GSP bedongen dat het dan aan iemand anders kan worden aangeboden, waarop BOW heeft gesteld dat als het terrein wordt aangeboden voor een prijs die onder de prijs ligt die aan BOW is bedongen, zij het *first right of refusal* willen hebben waardoor zij het recht krijgen om het terrein voor de betreffende lagere huurprijs te huren. Dit recht loopt af op 31-12-2024. De verwachting is dat het terrein zal worden verhuurd voor een hogere huurprijs. Dhr. König verzoekt de vergadering de Directie de vrijheid te geven om een oplossing te vinden en de kwestie met BOW uit te onderhandelen.

Dhr. Stulp vraagt zich af in hoeverre de zaak met de LNG-terminal nog steeds in beslotenheid moet worden besproken. Hij begrijpt dat dit nu openbaar is. Onder druk van het landsbelang is toen besloten om zo snel mogelijk de LNG-terminal te realiseren. De vraag is waarom deze regio altijd moet meebewegen, terwijl Den Haag vertraagt als het Noorden iets wil. In de onderhandelingen over de LNG-terminal is ook gesproken over de verbreding van de N33 en over de buizenzone. Zo zijn er meerdere projecten in deze regio, zoals bijvoorbeeld de verdubbeling van de N46. De vraag is wanneer men vanuit Den Haag dit soort infrastructurele projecten nu eens versnelt. Hoe staat het nu met die onderhandelingen? De Directie zou hier op terugkomen.

Dhr. König antwoordt dat GSP er weliswaar beperkte invloed op heeft, maar dat er in de lobby maximaal op is ingezet. Naar aanleiding hiervan zijn aan aantal DG's hier op bezoek geweest van diverse ministeries en een gevolg van ca. 50 ambtenaren. Zij zijn ontvangen in Hoogezand en over de N33 vervoerd naar Appingedam waar wethouder Usmany hen in een rondrit heeft laten zien hoe belangrijk versterking van de regio is. Op de N33 werd het gezelschap opgehouden achter een heel langzaam rijdende vrachtwagen en op de terugweg stond de brug omhoog. Ook daardoor is duidelijk geworden voor de ministeries dat er iets gedaan moet worden aan de N33. Dat programma komt in het MIRT normaliter niet voor, omdat de druk op de weg te laag is. In de reactie van de regering op de Parlementaire Enquête is gezegd dat de verbreding van de N33 plaats moet vinden *tot aan de Eemshaven*. Er is reeds geld voor gereserveerd. Dhr. König denkt dat dit het resultaat is van de gezamenlijke inspanning van provincie, gemeente en GSP.

Dhr. Stulp vraagt of de buizenzone aan dit succes kan worden aangehaakt.

Dhr. König meldt dat ook er in verschillende gremia aan gewerkt wordt.

Dhr. Stulp vraagt wanneer de buizen de grond in kunnen.

Dhr. König kan daar geen uitsluitsel over geven. Het VAWOS-project (Verkenning Aanlanding Wind Op Zee) loopt momenteel. Hierin wordt bekeken hoe de kabels in de Eemshaven moeten landen en vandaar hoe zij verder geleid moeten worden. Tegelijkertijd is de Gasunie bezig na te gaan hoe de verbinding van de Eemshaven, via Tjuchem naar Zuidwendinge moet lopen. Ook door GSP wordt hieraan gewerkt. Mogelijk duurt dit te lang en wordt daarom verkend of een kleinere leiding met een lagere druk aangelegd kan worden tussen de Eemshaven om H₂, CO₂ dan wel O₂ te transporteren naar het industrieterrein in Delfzijl. Dat wordt de Kickstarter H₂ genoemd. Er loopt dus van alles, maar het betreft projecten op het terrein van de ruimtelijke ordening en er zullen hier en nu mensen aanwezig zijn die hiermee meer ervaring hebben. Dhr. Dijkhuis merkt op dat met verschillende partijen aan verschillende masterplannen wordt gewerkt. De vraag die ook voor dit gremium van belang is of het Masterplan Zeehavens een stap verder is.

Dhr. Stulp hoopt dat hier aan het eind van het jaar meer duidelijkheid over gegeven kan worden. GSP lijkt hier heel passief te zijn. Hij is er weliswaar van overtuigd dat er hard wordt gewerkt, maar het gaat hem allemaal te langzaam. De regio laat zich vaak de kaas van het brood eten.

Dhr. König merkt op dat *passief* niet een juiste kwalificatie is voor de handelwijze van GSP.

Dhr. De Jong refereert aan de totstandkoming van deze overeenkomst. Het moest allemaal met stoom en kokend water. Het is dan vreemd dat er nog steeds geen overeenkomst is ondertekend. Wat is er in de tussentijd gebeurd?

Dhr. König antwoordt dat ook GSP in de veronderstelling verkeerde dat er een mondeling akkoord tussen partijen was gesloten, maar omdat de ondernemer geen vervolgprijs had, trok hij zijn optie in om als eerste gebruik te gaan maken van de locatie. Daarmee kwam de deal op losse schroeven te staan.

Dhr. Sanders vult aan dat alles was gericht op het realiseren van de aanlanding. Dit punt gaat over de tijd daarna. De ondernemer heeft verklaard meer tijd nodig te hebben om te beoordelen of hij nog een verplichting wil aangaan.

Over de *vertrouwelijkheid* merkt dhr. Sanders het volgende op. Er hebben twee delen van twee vergaderingen over de overeenkomst met BOW in vertrouwelijkheid plaats gevonden. Daarin is bepaald om een *deel* van het besluit dat toen is genomen, openbaar te maken. Aangezien dit voorstel verbonden is met dat besluit, is besloten om het voorstel hier ook openbaar te behandelen. Het is echter *niet* zo dat de vertrouwelijkheid over de betreffende stukken en behandeling is opgeheven. Dat betreft onder meer de prijsstelling die *niet* openbaar is.

Dhr. Ronde vraagt of het AB kan instemmen met het voorstel met inbegrip van de nuancering inzake de datum. Hij concludeert dat dit inderdaad het geval is.

6. Rondvraag

Dhr. Stulp heeft kennis genomen van de vaststellingsovereenkomst die ter inzage voor AB-leden is gelegd en hij vraagt zich af wat het DB nu gaat doen. Hij constateert dat óf de notaris een enorme blunder heeft gemaakt óf dat er een andere vaststellingsovereenkomst bij de notaris ligt en wil weten wat nu precies het geval is.

Zijn tweede vraag betreft het rapport Boogers. In hoeverre is het DB ervan op de hoogte dat dit rapport onder vuur ligt? Het rapport wordt betwist en daarmee zou iets gedaan moeten worden. Als naar buiten wordt verklaard dat er geen sprake was van vriendjespolitiek, terwijl dat vervolgens wordt betwist, zal dit uitvoerig in de media aan de orde komen. Dhr. Stulp kan zich voorstellen dat, als dat achter de schermen plaats vindt, hierop actie wordt ondernomen.

Dhr. Ronde antwoordt dat in het rapport Boogers stond dat de vaststellingsovereenkomst bij de stukken had moeten zitten. Er is voorts gekeken naar de rechtmatigheid van de transactie en gebleken is dat hier geen probleem mee was. Ondanks het feit dat het AB het stuk had moeten zien, is volgens het rapport Boogers de transactie geldig.

Het DB was niet van plan nog iets aan de kwestie te doen, maar op het moment dat men inhoudelijk over de vaststellingsovereenkomst wil praten, zal dat plaats moeten vinden in een besloten vergadering. Nu kan niet inhoudelijk over de vaststellingsovereenkomst worden gesproken of over eventuele acties die daaruit voort zouden kunnen vloeien.

Dhr. Stulp wil graag iets over de inhoud zeggen, want volgens hem klopt er iets niet. Hij begrijpt dat dit nu niet kan, maar hij wil het graag uitgezocht zien.

Dhr. Ronde stelt voor een besloten vergadering te organiseren waarin dit aan de orde kan komen.

Dhr. Dijkhuis is vanuit het DB benieuwd naar de behoefte hieromtrent. In eerdere discussies is al besloten het document ter inzage te laten leggen, omdat het AB het stuk had moeten kennen.

Daar is, zij het beperkt, gebruik van gemaakt. Is er wel behoefte aan een besloten vergadering?
Dhr. Stulp benadrukt dat hij graag antwoordt op zijn vragen wil en merkt op dat hij er nu niet op kan doorvragen.

Dhr. Ronde stelt dat als er een AB-lid is die over een dergelijk document door wil praten, deze daartoe in de gelegenheid moet worden gesteld. Als dat niet zou gebeuren, blijft er een ongewenste 'zweem' hangen. Uiteraard moeten de overige leden het ermee eens zijn. Het DB zal hierop terugkomen.

Dhr. Hamster stelt voor om het stuk voor de zojuist aangetreden AB-leden opnieuw ter inzage te leggen.

Dhr. Ronde ondersteunt dit voorstel. Iedereen moet weten waar dit over gaat.

Dhr. Stulp valt hem bij. Iedereen zou tot dezelfde conclusie kunnen komen als hij na lezing van dat stuk.

Dhr. Hamster verklaart te willen voorkomen dat er een ongewenste 'zweem' blijft bestaan.

Dhr. De Jong ziet graag dat in een eventuele besloten bijeenkomst helder moet zijn wat er dan besproken wordt. Gaat het om de rol van het AB? Gaat het om de rol van partijen die het stuk daar ondertekend hebben? Heeft de notaris geblunderd? Het gaat volgens hem om de eigen rol van het AB en/of er actie moet worden ondernomen.

Dhr. Stulp stelt dat het in eerste instantie om de eigen *verantwoordelijkheid* van het AB gaat.

Dhr. De Jong bevestigt dat hij dit bedoelt en meent dat in de voorbereiding duidelijk moet zijn welke insteek je met elkaar deelt.

Dhr. Ronde brengt naar voren dat hierover overleg zal plaatsvinden en dat de leden het daaruit voortvloeiende stuk zullen kunnen doorlezen.

Dhr. De Jong merkt op dat het hier om lekenbestuur gaat. Wordt dan ondersteuning gevraagd voor bepaalde thema's?

Dhr. Ronde stelt dat dit niet de bedoeling is.

Dhr. Dijkhuis stelt dat eerder aan deze tafel besloten is om een bepaalde route te kiezen. Die route was dat het stuk ter inzage ligt tot een bepaalde datum. Het besluit daartoe is uitgevoerd en nu wordt gevraagd om een vervolg. Er dient inderdaad geen enkele 'zweem' achter te blijven. Hij constateert dat er nu een x-aantal keren over precies hetzelfde stuk is gesproken en dat nu sprake is van een ander besluit. Er dient echter een finaal moment te zijn. Achter gesloten deuren dient dan een goede discussie gevoerd te worden met het oog op de besluitvorming.

Dhr. Ronde is het hiermee eens. Het verzoek doet zich nu voor naar aanleiding van de ter inzagelegging van het stuk. Normaal gesproken heeft iedereen het stuk kunnen zien. Nu echter zijn een aantal nieuwe AB-leden aangetreden die het stuk niet hebben gezien en aan de discussie moeten kunnen deelnemen.

Dhr. Stulp merkt op dat het enige dat hij vraagt is dat in beslotenheid over het stuk wordt gesproken en als de meerderheid van mening is dat het boek kan worden gesloten, moet dat gebeuren. Als er naar aanleiding van argumenten verder onderzoek nodig is, is dat ook een mogelijke uitkomst.

Dhr. Ronde verwacht dat het boek pas achter gesloten deuren definitief dicht geslagen kan worden. Hij concludeert dat er verder geen vragen worden gesteld.

7. Sluiting

Dhr. Ronde sluit de vergadering om 10:38 uur.

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	HERFINANCIERING EN BORGSTELLING GSP 2023		
DATUM VERGADERING	13 oktober 2023		
AGENDAPUNT		STATUS	• Ter goedkeuring
PROJECTNUMMER	Nvt		
KENMERK	20230831JV0002641125		
DIRECTIEBESLUIT D.D.	25-08-2023		

VOORSTEL	De algemene vergadering van aandeelhouders wordt verzocht goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 25 augustus 2023 waarin directie heeft besloten tot: 1) het aangaan van financieringsovereenkomsten van totaal € 268 miljoen onder volledige borgstelling door de GR, bestaande uit i) financieringsovereenkomsten met BNG Bank (BNG) voor vastrentende leningen van in totaal € 100 miljoen; ii) financieringsovereenkomsten met de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) voor vastrentende leningen van in totaal € 95 miljoen; en iii) financieringsovereenkomst met de NWB voor een kasgeldfaciliteit met variabele rente van maximaal € 73 miljoen 2) het vervroegd aflossen van de huidige leningsfaciliteiten bij de BNG 3) het afwikkelen van het huidige rentederivaat, resulterende in i) een betalen vergoeding aan de ABN AMRO Bank (ABN) voor de negatieve waarde van het rentederivaat, waarvan de hoogte afhankelijk is van de rentestand op moment van afwikkeling. Naar schatting bedraagt deze vergoeding tussen de € 5 miljoen en € 15 miljoen ii) fiscale impact resulterende in een te betalen belasting van € 0 tot maximaal € 9,0 miljoen in 2023, afhankelijk van de acceptatie van de fiscale verwerking 4) De kosten voor de afwikkeling van het rentederivaat (totaal geschat op maximaal 24 miljoen) vallen onder de huidige borgstellingsafspraken voor het rentederivaat. De borgstelling door de GR kan hierdoor met € 60,5 miljoen worden verlaagd van de huidige € 84,5m naar € 24,0 miljoen. De GR wordt verzocht deze borgstelling te beschouwen als borgstelling voor de reguliere financiering van GSP. De GR dient tevens een zelfstandig besluit te nemen omtrent, - de volledige borgstelling richting de banken (akte van borgstelling) voor het aangaan van de hierboven genoemde financieringen en - de aanpassing van de borgstelling voor het rentederivaat.

SAMENVATTING

Bovenstaand besluit dient genomen te worden om de continuïteit van de onderneming zeker te stellen. Enige huidige financier BNG heeft bij haar meest recente leningsovereenkomst o.a. als voorwaarde gesteld dat in 2023 een herfinancieringstraject van GSP wordt afgerond.

Het voorliggende financieringsvoorstel omvat de financiering van het huidige bedrijfsplan én de financiering van de afkoop van het rentederivaat.

De beschikbare borgstelling (ná besluitvorming) biedt momenteel weinig ruimte voor onverwachte ontwikkelingen. Tevens zijn plannen in ontwikkeling, zoals bijvoorbeeld de uitbreiding van de Eemshaven in de Oostpolder, (nog) niet opgenomen in het bedrijfsplan en maken daarom geen onderdeel uit van deze herfinanciering. Onderstaand een overzicht van de situatie vóór en ná besluitvorming.

Situatie vóór besluit		Situatie ná besluit	
Risico / Borgstelling	268,0	Borgstelling	
Reguliere financiering €	84,5	Reguliere financiering €	268
Derivaat	€ 352,5 mln	Tbv afwikkeling derivaat €	24
Totaal	€	Totaal	€ 292 mln
		<i>Verlaging risico GR met € 60,5 mln</i>	
Financieringsarrangement met 1 bank (BNG); toekomstig benodigde financiering niet langer op zelfde wijze aldus BNG.		Vernieuwd financieringsarrangement met 2 banken (BNG en NWB) tegen gunstiger voorwaarden.	
Geen ruimte bij de bank voor aanvullende financiering.		Ruimte voor aanvullende financiering bij de banken, maar alleen onder volledige borgstelling. Door de bovenstaande verlaging van de borgstelling op dit moment is alsdan hernieuwde (tijdrovende) besluitvorming tbv extra borgstelling noodzakelijk.	
Rentezekerheid tot jan 2026 middels derivaat.		Rentezekerheid voor middellange en lange termijn zonder derivaat.	
Financiering voldoet aan criteria staatssteun.			
De onderliggende waarde van GSP bedraagt € 610 miljoen en is daarmee ruim voldoende om het risico van de GR als borgsteller te dekken.			

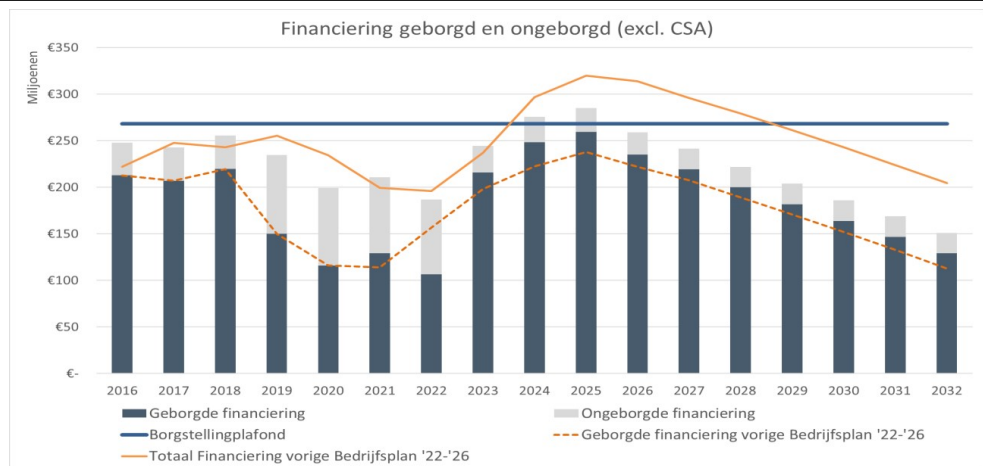
- Voor de uitvoering van het Bedrijfsplan is aanvullende financiering nodig.
- De eisen van de banken worden strenger. Bij de verlenging van de aflopende financiering eind 2022 is door de BNG een herfinancieringstraject bedongen voor de gehele financiering van GSP.
- De BNG heeft in 2022 aangegeven de financiering niet op dezelfde wijze te willen voortzetten.

	- Uit de marktverkenning is gebleken dat de totale financieringsbehoefte alleen onder volledige borgstelling kan worden aangetrokken.

	- De BNG en de NWB kunnen de geborgde financiering verstrekken en bieden de meest gunstige voorwaarden. Er blijft ruimte voor aanvullende financiering indien dat noodzakelijk is.- Afkoop van het rentederivaat is noodzakelijk om de negatieve gevolgen van de break clause weg te nemen. De break zorgt voor onzekerheid in de financieringsbehoefte, beperkt de financieringsruimte en geeft slechts beperkt (tot 2026) rentezekerheid.- De afkoop van het derivaat is relatief gunstig door de opgelopen rente, daarnaast is echter de kans op een eenmalige fiscale afrekening groot. De eenmalige afkoopkosten (max. € 24 miljoen) worden terugverdiend door lagere jaarlijkse rentelasten.- De borgstelling voor het rentederivaat kan worden verlaagd van € 84,5 miljoen naar € 24 miljoen (de kosten voor afwikkeling).- De kosten voor afwikkeling worden vanuit de totale financiering van GSP gefinancierd, verzoek aan de GR is om de verlaagde borgstelling daarom ook te labelen als borgstelling voor de reguliere financiering.

AANLEIDING	Herfinancieringstraject gevolg van commitment BNG In zowel het huidige Bedrijfsplan 2023-2027 als het vorige Bedrijfsplan zijn ambitieuze plannen opgenomen, gericht op de ontwikkeling van het beheersgebied en het realiseren van de aandeelhoudersdoelen economisch groei, werkgelegenheid en duurzaamheid. Groningen Seaports N.V. (GSP) heeft in het verleden veel geïnvesteerd en staat op het punt veel te investeren om de economie aan te jagen in haar havens en industriegebieden. Om de investeringen van GSP te financieren heeft de NV leningen afgesloten bij voornamelijk de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Opgemerkt moet worden dat de BNG er strakker inzit als gevolg van aangescherpte regelgeving binnen de bank zelf. Dit geldt overigens voor banken in het algemeen. Men stelt meer eisen aan het behalen van bepaalde ratio's en men probeert risico's te verkleinen. De bank is bijvoorbeeld op dit moment niet meer bereid zogenaamde bullet-leningen te verstrekken (leningen waarop niet tussentijds wordt afgelost) en heeft de BNG aangegeven dater een consortium van banken nodig is om de financiering van GSP vorm te geven. Het directe gevolg van deze houding van de BNG is dat de ongeborgde financiering van € 50 miljoen, welke in februari 2023 afliep, alleen nog kortlopend onder de borgstelling kon worden geherfinancierd (directiebesluit goedgekeurd door de AvA in december 2022, kenmerk 20221102JV0000118779). Eén van de voorwaarden die BNG bij deze financiering heeft gesteld, is het doorlopen van een herfinancieringstraject, waarbij het volledige financieringsarrangement zal worden beoordeeld. Dit afgegeven commitment is de aanleiding voor het herfinancieringstraject dat eind 2022 direct is opgestart. GSP NV wordt in het herfinancieringstraject bijgestaan door EY Montesquieu (EYM), de financieringsspecialisten van EY. EYM heeft ervaring in de (her)financiering van publieke en semi-publieke instellingen en havens, waaronder onder andere North Sea Port, en veel ervaring in geborgde financieringen. Financiering nodig voor uitvoering Bedrijfsplan De financieringsbehoefte bedraagt (op basis van het goedgekeurde bedrijfsplan 2023-2027) maximaal € 285 miljoen, bestaande uit € 22 miljoen aandeelhouderslening, € 4 miljoen projectfinanciering en € 259 miljoen aan geborgde financiering (exclusief bijstortverplichting voor het rentederivaat). De geborgde financieringsbehoefte past binnen het borgstellingsplafond, maar biedt ook weinig ruimte voor onverwachte ontwikkelingen. In het herfinancieringstraject worden nieuwe geborgde financiersovereenkomsten afgesloten om invulling te geven aan de financieringsbehoefte.

Figuur ontleend aan het Bedrijfsplan 2023-2027

Historie rentederivaat

In de tijd vóór de verzelfstandiging van Groningen Seaports, waren de activiteiten volledig gefinancierd met kasgeldfaciliteiten. Dit betroffen veelal kortlopende financieringen met een variabele marktrente. Om het renterisico van deze kasgeldleningen te beperken, zijn in die jaren diverse renteswaps afgesloten, waarbij de laatste in 2009. Na de verzelfstandiging van de NV in 2013 is de financieringsstructuur aangepast en zijn de kasgeldleningen vervangen door langlopende leningen. Het rentederivaat dat destijds op naam van de GR bij Societé General liep, is in 2014 overgenomen door de NV. In dit contract van destijds zat ook een break-optie per januari 2016. Een break-optie houdt in dat de marktwaarde van het derivaat moet worden verrekend.

Eind 2015 is als gevolg van deze break-optie besloten het rentederivaat te “noveren” (over te dragen aan een andere bank). Bij de overgang naar in dit geval de ABN Amro Bank (ABN), is de vaste rente component verhoogd van 3,49% naar 3,575% als compensatie en is de break-optie met 10 jaar (maximale verlenging) verschoven naar januari 2026.

Waardeontwikkeling derivaat

De rente over de formele resterende looptijd van het derivaat (tot 2042) is bepalend voor de waarde van het derivaat. Op dit moment geeft de 19-jaars interest swap rate het beste beeld over de van toepassing zijnde rente. De ontwikkeling van deze rente over de afgelopen twee jaren is in onderstaande grafiek weergegeven.

In januari 2021 was deze rente nog rond de 0%, de waarde van het derivaat was op dat moment maar liefst € 79 miljoen negatief. De 19-jaars rente is inmiddels opgelopen tot ongeveer 3,1% en de waarde van het derivaat bedraagt hierdoor op dit moment ongeveer € 9 miljoen negatief.

Afkoop van derivaat noodzakelijk

De negatieve waarde van het rentederivaat moet (op moment van breken) hoe dan ook worden verrekend met de bank, de ABN heeft dat expliciet bevestigd. Zoals hierboven geschetst kan de negatieve waarde flink toenemen indien de rente de komende jaren weer zakt.

Het rentederivaat heeft de afgelopen jaren zekerheid gegeven over de financieringslasten van GSP, maar nu de break-optie dichterbij komt, wordt deze zekerheid minder omdat deze nog maar 2,5 jaar loopt. Daarnaast beperkt de break-optie de financieringsruimte, omdat rekening moet worden gehouden met de mogelijke financiering van de nog onbekende marktwaarde in 2026. In de huidige markt is namelijk het noveren van het derivaat zoals dat in 2016 is gedaan, niet waarschijnlijk en bij de BNG en NWB is dat niet mogelijk zonder verrekening van de marktwaarde.

Daar komt bij dat op de nieuw af te sluiten financiering jaarlijks zal moeten worden afgelost, waardoor er geen match meer bestaat tussen de leningen en het derivaat en er een zogeheten ineffectieve hedge ontstaat. (Het derivaat wordt daardoor als speculatief beschouwd).

Buiten de noodzaak, heeft de afkoop van het rentederivaat een aantal voordelen,

- het geeft zekerheid over de benodigde financiering en is het niet langer nodig om een ruime buffer in de financieringsbehoefte aan te houden voor de break-kosten in januari 2026.
- de jaarlijkse rentelasten dalen doordat de nieuwe financiering tegen een lager rentepercentage wordt afgesloten
- de rentelooptijd in de nieuwe financiering worden voor verschillende perioden afgesloten, waardoor de rentezekerheid toeneemt (de renteswap dekt nu effectief slechts tot januari 2026)
- de collateral verplichting (CSA) en kosten daarvan komen te vervallen
- de borgstelling door de GR voor het derivaat kan worden verlaagd

Gevolgen afwikkeling derivaat

De afkoop van het derivaat heeft tot gevolg dat de marktwaarde moet worden afgerekend, waarbij nu rekening wordt gehouden met een bandbreedte van € 5 tot € 15 miljoen.

Daarnaast heeft de afwikkeling impact op de fiscale waardering van het derivaat, waarbij dit in het slechtste geval leidt tot een vennootschapsbelasting heffing van maximaal € 9,0 miljoen. Beide lasten zijn het *naar vóren halen* van lasten (nu ineens) in plaats van uitgesmeerde lasten over de looptijd van het derivaat. Anders gezegd, de afkoop ineens wordt terug verdiend door de lagere rentelasten in de komende jaren.

Uiteraard dienen deze kosten te worden gefinancierd en heeft de fiscale vrijval impact op de fiscale renteaftrekbeperking, maar per saldo verbetert het jaarlijkse netto resultaat van GSP. De terugverdiendtijd van de afkoop is naar schatting ongeveer gelijk aan de resterende looptijd (19 jaar) van het derivaat (eindigt in 2042).

In het herfinancieringsplan zijn de kosten voor afwikkeling reeds meegenomen en maken onderdeel uit van de totale financiering die wordt aangetrokken. De kosten voor afwikkeling van het derivaat van naar schatting maximaal € 24 miljoen vallen onder de borgstelling voor het derivaat. Deze borgstellingsafspraken kan hierdoor met € 60,5 miljoen worden verlaagd van € 84,5 miljoen naar € 24 miljoen. De totale borgstelling van de GR wijzigt daarmee van € 352,5 miljoen naar € 292 miljoen (€ 268 miljoen + € 24 miljoen).

GSP verzoekt de GR om de borgstelling van € 24 miljoen te beschouwen als borgstelling voor de reguliere financiering (omdat de afkoop is meegenomen in de reguliere financiering) na goedkeuring van de financiering ook zo vast te leggen in de 'Overeenkomst houdende volledig geborgde financiering'.

BEOOGD EFFECT	Herfinanciering noodzakelijk voor uitvoering Bedrijfsplan Door het aangaan van de nieuwe financieringsovereenkomsten, is de financiering van GSP voor de komende jaren zeker gesteld. Door de keuze om de financiering bij twee banken af te sluiten, ontstaat daarnaast ruimte om eventueel benodigde aanvullende financiering op te halen, mits binnen het afgesproken borgstellingsplafond. Flexibiliteit in financiering De totale financiering bestaat uit vastrentende leningen (€ 195 miljoen) en variabele leningen (maximaal € 73 miljoen). De vastrentende leningen dekken ongeveer 75% van de maximale financieringsbehoefte uit het Bedrijfsplan 2023-2027. De resterende financiering wordt ingevuld met een flexibele kasgeldfaciliteit, waarmee de financiering kan worden aangetrokken op het moment dat deze ook daadwerkelijk nodig is. Verschillende rentelooptijden De vastrentende leningen zullen worden afgesloten met verschillende rentelooptijden. Door de rentelooptijden te spreiden qua looptijd wordt het renterisico beperkt. Bij het aflopen van de rentelooptijd, hoeft dan slechts een deel van de financiering opnieuw te worden vastgelegd qua rentelooptijd of kan dan worden afgelost indien de financieringsbehoefte door omstandigheden lager uitvalt. De spreiding over de rentelooptijden wordt bepaald op basis van de verwachte financieringsbehoefte in de tijd en rekening houdend met de actuele rentecurve op het moment van afsluiten van de financieringen. Het uitgangspunt is een spreiding van ongeveer 10 verschillende looptijden en de lening daarmee op te knippen in brokken van ongeveer € 20 miljoen (€ 195 miljoen totaal). De banken bieden hiervoor rentelooptijden aan tot maximaal 20 jaar. De kasgeldfaciliteit kent een variabele rente. Qua looptijd kan kasgeld worden aangetrokken voor 1 tot 12 maanden. Wegnemen onzekerheid rentederivaat De negatieve waarde van het rentederivaat moet als gevolg van de break-clausule hoe dan ook worden verrekend met de bank. Zoals hierboven geschetst kan de negatieve waarde flink toenemen indien de rente de komende jaren weer zakt. De afkoop van het rentederivaat tegelijk met de herfinanciering geeft zekerheid over de daarvoor benodigde financiering en is het niet langer nodig om een ruime buffer aan te houden voor de break kosten in januari 2026. De rente zal in de nieuwe financiering per faciliteit voor langere perioden worden vastgelegd. Aangezien de renteswap nu effectief slechts tot januari 2026 rentezekerheid geeft over € 100 miljoen financiering, verbetert de rentezekerheid voor GSP behoorlijk.

AANDACHTSPUNTEN	Brede marktverkenning uitgevoerd, financiering alleen onder borgstelling In samenwerking met EYM is een zogeheten market sounding opgesteld, waarin op hoofdlijnen het bedrijfsplan en de financieringsvraag zijn geschetst. EYM heeft vervolgens namens GSP de bereidheid tot het verstrekken van financieringen aan GSP in de markt gepolst. De uitkomst is dat veel verschillende partijen interesse hebben getoond. Dit betreffen de gebruikelijke partijen (sectorbanken BNG en NWB), de Nederlandse grootbanken, als ook internationale partijen (Europese InvesteringsBank en een aantal Duitse banken) en geldmakelaars. Aan alle geïnteresseerde partijen is vervolgens een investment memorandum gestuurd, waarin in meer detail de plannen en ambities van GSP zijn geschetst en gedetailleerdere inzichten in de financiële positie en financieringsbehoefte zijn gedeeld. Op basis van het investment memorandum zijn verschillende gesprekken gevoerd met de diverse banken om

nadere toelichting te geven. De banken hebben allen aangegeven op dit moment alleen financieringsmogelijkheden te zien onder volledige borgstelling.

Keuze voor BNG en NWB

Een aantal banken heeft vervolgens offerte uitgebracht met daarin de condities waaronder de financiering kan worden versterkt. Op basis van deze offertes, komen de sectorbanken (BNG en NWB) ruimschoots als beste aanbieder naar voren.

In de aanbieding heeft BNG in lijn met de eerdere gesprekken aangegeven maximaal 50% van de financiering te willen invullen en heeft de NWB aangegeven de gehele financiering voor haar rekening te willen nemen en zelfs mogelijkheden te zien voor aanvullende financiering.

Qua renteopslag en condities zijn beide partijen vergelijkbaar. GSP heeft vervolgens de keuze gemaakt om met beide partijen het financieringstraject te vervolgen. Belangrijke overweging is de huidige relatie met BNG, het feit dat op er dit moment nog faciliteiten lopen bij de BNG die moeten worden afgewikkeld en dat de keuze voor twee banken leidt tot minder afhankelijkheid en daarnaast meer financieringsruimte in de toekomst biedt.

De verdeling over de partijen is als volgt,

Faciliteit A	Faciliteit A	Faciliteit B	Faciliteit C
Herfinanciering bestaande leningen	Financiering nieuwe investeringen	Financiering nieuwe investeringen	(Voor-)financiering nieuwe investeringen
1 oktober 2023	1 oktober 2023	1 oktober 2023 – 31 december 2024	1 oktober 2023
Lineaire leningen	Lineaire leningen	Lineaire leningen	Roll-over faciliteit / kasgeldfaciliteit
€ 100.000.000	€ 65.000.000	€ 30.000.000	€ 73.000.000
Maximaal 15 jaar.	5 – 20 jaar	5 – 20 jaar	7 jaar, tot 1 juli 2030
Vaste rente	Vaste rente	Vaste rente	Variabele rente
Lineair 30 jaar	Lineair 30 jaar	Lineair 30 jaar	n.v.t.
Borging door GR	Borging door GR	Borging door GR	Borging door GR

Conditie en voorwaarden

Naar aanleiding van de concrete verdeling van de financieringsvraag over de twee partijen, is onderhandeld over de leningsvoorwaarden. De contracten worden afgesloten op basis van (eenvoudige) bilaterale documentatie in combinatie met de algemene kredietvoorwaarden van de banken. De afsluitprovisies zijn er uit gehaald en de convenanten zijn gelijkgetrokken. In de financieringsvoorwaarden komen twee convenanten waaraan GSP moet voldoen, te weten

- DSCR van 1,0 [EBITDA / (jaarlijkse rente + reguliere aflossing)]
- Solvabiliteit van 20% [eigen vermogen / balanstotaal]

De DSRC (debt service coverage ratio) zet het resultaat (EBITDA) van GSP af tegen de rente- en aflossingsverplichting van dat jaar en geeft daarmee aan of er voldoende geld wordt verdiend om de rente en aflossing te betalen. Een DSCR van 1,0 is de meest minimale variant die kan worden geboden. Beide convenanten worden op basis van het bedrijfsplan (ruimschoots) gehaald, de solvabiliteit van GSP bedraagt ruimt 50%.

Qua informatieplicht gelden de standaardvoorwaarden (jaarrekening, bedrijfsplan) en op verzoek informatie omtrent de afgesloten erfpachtcontracten.

Afwikkeling huidige leningen BNG

Op het moment van herfinanciering dienen de bestaande leningen bij de BNG te worden afgelost. Dit betreffen de twee roll-over leningen van elk € 50 miljoen met een variabele rente (welke gedekt wordt door het rentederivaat) met een looptijd tot 2026 en 2028. Deze vervroegde aflossing leidt bij de BNG tot gemiste inkomsten vanwege de lagere renteopslag die nu wordt gerekend in de markt. De vergoeding voor gemiste inkomsten bedragen maximaal € 2,5 miljoen, maar door BNG als bank aan tafel te houden is in onderhandeling dit bedrag verlaagd tot € 1.075.000.

De lening die in februari 2023 is verlengd betreft een kasgeldfaciliteit. Op dit moment is de kasgeldfaciliteit kortlopend getrokken tot aan moment van herfinanciering en bij afloop van deze faciliteit kan deze kosteloos worden afgesloten.

Afwikkeling derivaat

Met de ABN is in een vroeg stadium al gesproken over afwikkeling van het rentederivaat en de ABN heeft daarbij aangegeven bereid te zijn volledig mee te werken aan de afwikkeling van het derivaat. De afwikkeling kan op ieder moment, waarbij de waarde van het derivaat ook op dat specifieke moment wordt bepaald en berekend.

De belangrijkste voorwaarde voor het afsluiten van het rentederivaat is de bevestiging van het bestuur dat de transactie volledig wordt begrepen en de opdracht live of via Teams door het bestuur wordt gegeven op het moment van afsluiten.

Fiscale impact afwikkeling rentederivaat

Sinds 2017 is GSP NV vennootschapsbelastingplichtig. Voor de berekening van de Vpb is een fiscale openingsbalans opgesteld per 1-1-2017, waarbij ook het rentederivaat fiscaal een waardering heeft gekregen. In 2017 had het derivaat een negatieve waarde ruim € 54 miljoen negatief. Deze fiscale waarde wordt over de resterende looptijd van het derivaat lineair afgeschreven, resulterende in een jaarlijkse fiscale renteopbrengst (verlaging negatieve waarde) van € 2,3 miljoen. De fiscale waarde bedraagt eind 2023 nog zo'n € 41 miljoen negatief en heeft een maximale impact van € 9 miljoen. De fiscale waardering van het derivaat wordt hoe dan ook fiscaal afgerekend, of dat nu jaarlijks is of in een keer.

Op dit moment wordt onder begeleiding van Deloitte de fiscale verwerking van de afkoop van het rentederivaat beoordeeld en besproken met de belastinginspecteur.

Renterisicobeheersing in lijn met treasury statuut

Op basis van het vastgestelde treasury statuut, dient minimaal 50% van de totale financiering een vaste rente te hebben met een looptijd van minimaal één jaar. Het huidige rentederivaat dekt de variabele rente op de twee onderliggende bullet-leningen (leningen zonder tussentijdse aflossing) van elk € 50 miljoen. Effectief dekt het rentederivaat de rente

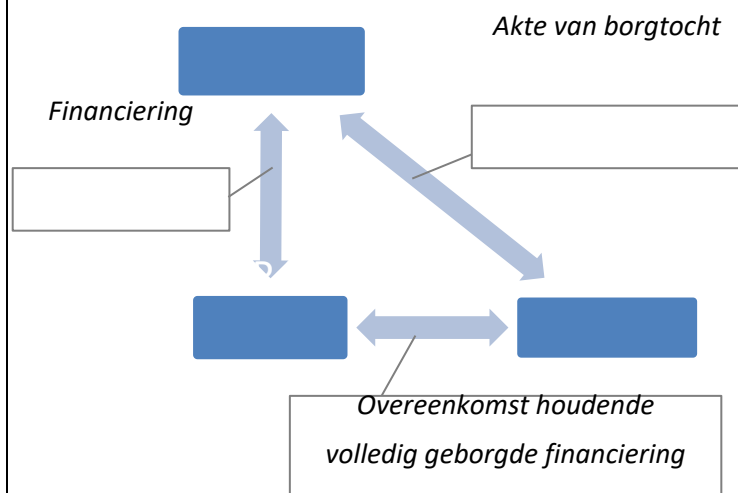
	slechts tot aan de “mandatory break” datum (2 januari 2026), omdat op dat moment de actuele waarde van het derivaat moet worden afgekocht of wordt verrekend in het

rentepercentage. De looptijd van rentezekerheid is daarmee slechts voor een periode van ruim 2,5 jaar vanaf nu. Begin 2025 voldoet het rentederivaat daarmee niet meer aan de minimale looptijd van één jaar.

Om het renterisico voldoende te ondervangen zullen nieuwe faciliteiten worden afgesloten met een vaste rente. Bij het afsluiten van de faciliteiten zal zoveel mogelijk worden ingestoken op spreiding van de looptijden en rentevaste periodes en deze te laten aansluiten op de verwachte financieringsbehoefte in de tijd. De financiering is daarmee in de komende jaren in lijn met het treasury statuut.

Borgstellingsovereenkomst en akte van borgtocht

In onderstaande figuur is de borgstelling van de GR weergegeven. De GR verstrekt een onvoorwaardelijke volledige borg aan de financier via een akte van borgtocht voor de financiering die aan de NV wordt verstrekt. De GR en de NV hebben afspraken gemaakt over de voorwaarden van de borgstelling in de “Overeenkomst houdende volledig geborgde financiering” (getekend in 2016).

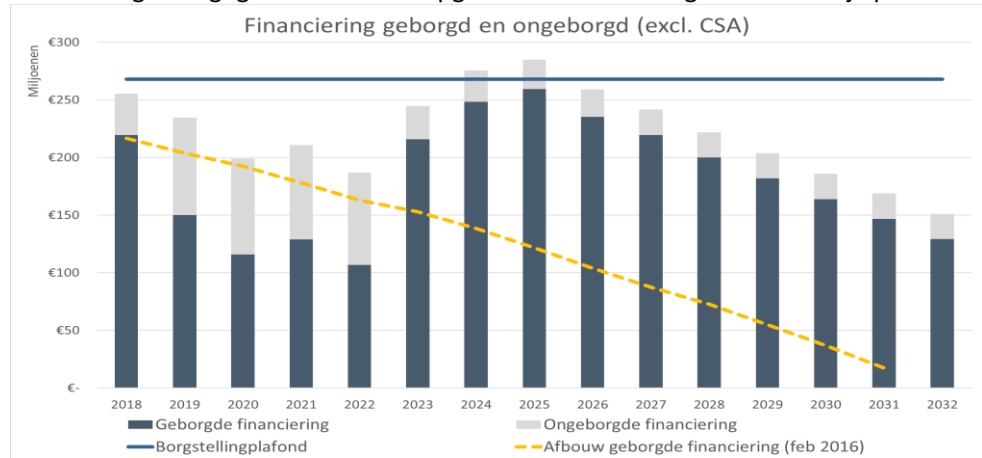
In de “Overeenkomst houdende volledig geborgde financiering” vervangt de eerdere “Borgstellingsovereenkomst” uit 2013. Omdat Groningen Seaports NV geen juridisch eigenaar is van de gronden, kan Groningen Seaports NV zelfstandig geen onderpand leveren aan de banken. Bij de verzelfstandiging is er daarom voor gekozen dat de (GR) garant staat voor deze leningen, ook wel de borgstelling genoemd. De GR staat voor maximaal € 268 miljoen borg voor de leningen van GSP, het borgstellingsplafond. Dat betekent dus dat mocht GSP onverhoopt haar rente en aflossing niet kunnen betalen, de GR hiervoor garant staat. Daarnaast staat de GR borg voor de verplichtingen voor het rentederivaat voor een maximum van € 84,5 miljoen. In totaal staat de GR borg voor maximaal € 352,5 miljoen.

In de huidige borgstellingsovereenkomst is overeengekomen dat nieuwe financieringen, indien daartoe aanleiding is en afbouw van de borgstelling niet mogelijk blijkt te zijn, moeten worden voorgelegd aan de GR (artikel 2.7). Daarvan is nu sprake. De GR dient zelfstandig een besluit over te nemen over de borgstelling (akte van borgtocht). De stukken voor besluitvorming zullen door GSP worden voorbereid.

Afbouw borgstelling met € 60 miljoen

De wens van de aandeelhouder is om de borgstelling af te bouwen. Aan die wens wordt invulling gegeven door de borgstelling (€ 84,5 miljoen) die op dit moment is afgegeven voor het rentederivaat te verlagen met € 60,5 miljoen naar € 24 miljoen.

Op basis van het Bedrijfsplan 2023-2027 wordt daarnaast voorzien dat over een aantal jaren de totale financiering kan worden afgebouwd en daarmee ook het gebruik van de borgstelling zal worden verminderd. In de grafiek hieronder is het verwachte verloop van de financiering weergegeven zoals ook opgenomen in het vastgestelde Bedrijfsplan 2023-2027.

Naast het afbouwen van de totale financiering en daarmee het gebruik van de borgstelling, is verdere afbouw mogelijk op het moment dat GSP zelfstandig financiering kan aantrekken in de markt. Een van de belangrijkste voorwaarden hiervoor, is de verdere positieve ontwikkeling van de resultaten en ratio's. De geplande investeringen zullen hieraan een positieve bijdrage leveren. Financiering zonder borgstelling betekent overigens dat andere zekerheden (hypotheekrecht en pandrechten) zullen moeten worden opgegeven door de GR en verstrekt worden aan de bank.

Financiering voldoet aan staatssteun

Bij het afsluiten van de borgstellingsovereenkomst is veel aandacht besteed aan de analyse van mogelijke staatssteun. In het kader van de onderhavige herfinanciering zijn de aspecten van staatssteun opnieuw juridisch getoetst. Uitgangspunt is dat een door GR te verstrekken garantstelling geen selectief, niet-marktconform voordeel oplevert voor de NV. Wanneer de garantstelling voldoet aan het MEO-beginsel (Market Economy Operator), is daarvan geen sprake. Voor leningen en garantstellingen is in dat kader doorslaggevend of en in hoeverre een marktconforme vergoeding wordt voldaan.

Als tegenprestatie voor de te verstrekken garantie wordt een borgstellingspremie van 0,8% verstrekt, welke wordt betaald door de NV aan de GR. Dit betreft een zogeheten safe harbour premie, in overeenstemming met de vermelde percentages in de Mededeling Garanties 2008 van de Europese Commissie. De marktconformiteit van het premiepercentage van 0,8% is getoetst en onderschreven door EY Montesquieu en BNG Bank, die rapporteren op basis van premieopgave en een benchmarkanalyse dat zij een soortgelijke of lager premiepercentage in de markt waarnemen voor een dergelijke 100% garantstelling door GR. Een eventueel voordeel dat de NV ontleent aan de verleende 100% garantstelling, is door het premiepercentage van 0,8% in zoverre gecompenseerd, dat niet gesteld kan worden dat de NV daaraan een niet-marktconform voordeel zou ontleen.

Van belang is dat de herfinanciering van GSP dusdanig vorm gegeven zal worden dat de banken die GSP zullen financieren éérst nakoming van GSP zullen verlangen. Pas indien en voor zover GSP in (blijvend) verzuim is met haar betalingsverplichtingen jegens deze banken, zal de door GR verstrekte garantie worden aangesproken. Het is de bedoeling dat eventuele verliezen of kosten (en daarmee het risico) in de eerste plaats door GSP worden gedragen. Slechts indien en voor zover GSP deze verliezen of kosten niet (langer) zelf kan

	dragen, komt de garantie van de GR in beeld. Daarmee ligt het niet voor de hand dat GSP door de verleende garantstelling een niet-marktconform voordeel zou verkrijgen. Tegen deze achtergrond, nader uitgewerkt in de verstrekte juridische adviezen en adviezen over de marktconformiteit van de te verstrekken garantie, is de NV ervan overtuigd dat er geen gerede twijfel bestaat over de vraag of de te verlenen 100%-garantie eventueel kwalificeert als staatssteun. In dat licht volstaat de NV met de onderhavige onderbouwing en ziet zij af van het doen van melding bij de Europese Commissie. Voor een nadere onderbouwing zij verwezen naar alle tot op heden verstrekte adviezen. Risico borgsteller beperkt door voldoende waarde in GSP De borgstelling vormt een hoge mate van zekerheid voor de financiers van GSP, maar vormt een risico voor de GR vanwege de mogelijkheid te worden aangesproken op de garantie. Voor de GR (en haar aandeelhouders) als borgsteller is daarom de beschikbare waarde in GSP van belang. De beschikbare waarde betreft met name de waardering van de (vrij) uitgeefbare terreinen en erfpacht/opstal contracten. Als onderdeel van het herfinancieringstraject wordt de taxatiewaarde ook door een taxatiebureau (Cushman & Wakefield) bepaald. Deze taxatieopdracht wordt uitgevoerd op basis van bancaire standaarden (de opdracht is derhalve ook door de BNG verstrekt). De definitieve uitkomsten van deze taxatie worden medio september verwacht en zullen worden meegegeven ter besluitvorming. De voorlopige inschatting van de waarde bedraagt € 610 miljoen. De hiervoor genoemde taxatiewaarde betreft de waarde van de meest voor de hand liggende assets die ten gelde zouden kunnen worden gemaakt (grond en contracten). De totale bedrijfswaarde van GSP omvat ook de infrastructuur, de havenbekkens en kades en ligt veel hoger. Een andere voor overheden bekende manier om naar risico's te kijken is het weerstandsvermogen. Op basis van de gebruikelijke berekening bedraagt de benodigde weerstandcapaciteit over 2022 € 31 miljoen, het eigen vermogen van € 283 miljoen is daarmee meer dan ruim voldoende om de risico's af te dekken.
UITVOERING	De OR dient op basis van een adviesaanvraag de herfinanciering te beoordelen en haar advies te geven. Voorwaarde van de NWB is een positief advies van de OR. Het voorstel is ter goedkeuring voorgelegd aan de - Auditcommissie op 24 augustus - RvC op 30 augustus 2023 - Aandeelhouder van GSP op 13 oktober 2023 Het Dagelijks Bestuur van de GR dient zelfstandig een besluit te nemen omtrent - de te tekenen akten van borgtocht voor de nieuwe financieringen en - het voorstel tot verlaging van de borgstelling voor het rentederivaat naar € 24 miljoen en deze te beschouwen als reguliere borgstelling. De gecommitteerde offertes van de NWB en BNG zijn beperkt geldig. Uitvoering van de herfinanciering is gepland kort na de besluitvorming door de aandeelhouder en GR in de week van 16 oktober.
COMMUNICATIE	Nader te bepalen
BIJLAGEN	- <i>Overeenkomst houdende volledig geborgde financiering</i>

OVEREENKOMST HOUDENDE VOLLEDIG GEBORGDE FINANCIERING**DE ONDERGETEKENDEN,**

1. Het rechtspersoonlijkheid bezittende openbaar lichaam Gemeenschappelijke Regeling **Havenschap Groningen Seaports**, statutair gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 200004, 9930 PA Delfzijl), te dezer zake rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer P.H.R. Brouns (hierna: de "GR");

en
2. De naamloze vennootschap **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), te dezer zake rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer H.D. Post (hierna: de "NV");

De GR en de NV hierna ook individueel en gezamenlijk te noemen "**Partij**" en "**Partijen**";

NEMEN IN AANMERKING DAT:

- A. de onderneming Groningen Seaports, voorheen gedreven door de GR, op 14 juni 2013 - met terugwerkende kracht en wel tot 1 januari 2013 - is verzelfstandigd (14 juni 2013 hierna te noemen: de "**Verzelfstandigingsdatum**") en is ingebracht in de NV (de "**Verzelfstandiging**") als gevolg waarvan de GR thans enig aandeelhouder is van de NV. De Verzelfstandiging is vastgelegd in de verzelfstandigingsovereenkomst d.d. 14 juni 2013 (de "**Verzelfstandigingsovereenkomst**"), waarmee verband houdt een borgstellingsovereenkomst van dezelfde datum (de "**Borgstellingsovereenkomst**");
- B. in de Borgstellingsovereenkomst de GR, kort en zakelijk samengevat, zich verplicht heeft tot het zich van tijd tot tijd stellen van borg voor financiële verplichtingen die op naam van de NV zijn gesteld (een en ander zoals hierna nader toegelicht onder E in deze considerans) dan wel die de NV van tijd tot tijd zal aangaan jegens derden met een borgtochtenplafond van afgerond maximaal EUR 291.000.000,- (zegge: tweehonderdeenennegentig miljoen euro) (het "**Huidige Borgtochtenplafond**"), met als doel om de voortgang van de verzelfstandigde onderneming te bevorderen;
- C. de actuele financieringsbehoefte van de NV betrekking hebbende op die projecten die vóór de Verzelfstandigingsdatum op bestuursniveau in gang zijn gezet (hierna: de "**Investerings**"); voor een opsomming van de betreffende projecten casu quo investeringen wordt verwezen naar de aangehechte Bijlage I), bedraagt thans circa EUR 221.000.000,- (zegge: tweehonderdeenentwintig miljoen euro);

- D. het huidige Borgtochtenplafond van EUR 291.000.000,- (zegge: tweehonderdeenennegentig miljoen euro) door voortschrijdend inzicht van EUR 291.000.000,- (tweehonderdeenennegentig miljoen euro) zal worden teruggebracht tot EUR 268.000.000,- (zegge: tweehonderdachtenzestig miljoen euro) (het "**Nieuwe Borgtochtenplafond**");
- E. de GR tot de Verzelfstandigingsdatum en óók overigens daarna tot dagtekening dezes de Investerings heeft gefinancierd door middel van kasgeldleningen (de "**Bestaande Leningen GR**"). De Bestaande Leningen GR staan - in juridische zin - op naam van de GR, maar behoren sinds de Verzelfstandigingsdatum in economische zin toe aan de NV, als gevolg waarvan de Bestaande Leningen GR sinds de Verzelfstandiging voor rekening en risico van de NV zijn (dat wil zeggen dat de NV de 'lusten en de lasten' hiervan heeft casu quo draagt);
- F. de GR de renterisico's uit hoofde van de Bestaande Leningen GR destijds heeft afgedekt met rentebeheersingsinstrumenten, waarvan actueel nog één wordt aangehouden bij Société Generale S.A. ("**Société**");
- G. de NV na de Verzelfstandigingsdatum de rentebeheersingspositie met Société met medewerking van deze heeft ingebracht in casu quo overgedragen aan de NV (de "**Rentebeheersingspositie Société**");
- H. de GR thans - volledig - borg staat ten opzichte van Société, zulks tot zekerheid van de nakoming van de verplichtingen van de NV jegens Société onder de Rentebeheersingspositie Société;
- I. in de Borgstellingsovereenkomst is bepaald dat de GR na de Verzelfstandigingsdatum op eerste verzoek van de NV op eigen naam leningen zal (blijven) aantrekken, al dan niet ter vervanging of aanvulling van de Bestaande Leningen GR;
- J. Partijen voornemens zijn - nadat de Bestaande Leningen GR in juridische zin zijn overgedragen aan de NV en aldus op naam van de NV zijn komen te staan - de Bestaande Leningen GR, althans een nader te bepalen deel daarvan, te herfinancieren door middel van één of meer lange termijn financieringen, (aangevuld met kasgeld hierna; de "**Toekomstige Financieringen**"; de herfinanciering van de Bestaande Leningen GR hierna te noemen: de "**Herfinanciering**"), waarbij de GR op verzoek van de NV in het kader van de Toekomstige Financieringen ten behoeve van de financiers 100%-borgstellingen af zal geven, ervan uitgaande dat aan de voorwaarden van deze overeenkomst (hierna: de "**Overeenkomst**") zal worden voldaan. De Toekomstige Financieringen zijn bedoeld ter financiering van de Investerings;
- K. Partijen het erover eens zijn dat de Herfinanciering - gezien vanuit het oogpunt van beide Partijen - noodzakelijk is, aangezien (i) op deze wijze kan worden voorkomen dat er een 'mismatch' bestaat tussen enerzijds de aard en termijn waarop wordt thans

gefinancierd ('kasgeld', dat wil zeggen kort geld) en anderzijds de aard en de termijn van de verplichtingen ('langjarig'); (ii) aldus een meer stabiele situatie ontstaat; (iii) het 'beschikbaarheidsrisico' van financiering aldus wordt gemitigeerd en (iv) het risico van een 'overhedge' wordt voorkomen, in aanmerking genomen dat de Bestaande Leningen GR in beginsel dagelijks opzegbaar zijn;

- L. financieringsverplichtingen aangegaan casu quo aan te gaan door de NV ná de Verzelfstandigingsdatum zoveel mogelijk op *stand alone* basis door de NV (i.e. ongeborgd) zullen worden aangegaan en dat de NV, uitsluitend indien en voor zover dit niet mogelijk zal blijken te zijn, een aanvullend verzoek bij de GR zal indienen om financiering (alsnog) mogelijk te maken;
- M. in de Borgstellingsovereenkomst is bepaald dat de NV tot zekerheid van de nakoming van de betalingsverplichtingen aan de GR uit hoofde van regres casu quo subrogatie, in het geval de GR uit hoofde de Bestaande Leningen GR of van één of meer door haar af te geven/afgegeven borgtochten wordt aangesproken, conveniërende zekerheden dient te stellen overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 van de Verzelfstandigingsovereenkomst;
- N. Partijen daarbij in aanmerking nemen dat reeds door de NV ten behoeve van de GR zakelijke zekerheden zijn verstrekt in de vorm van achtereenvolgens (i) het (voor)behouden van juridische eigendom (en daarmee de beschikkingsmacht) bij de levering van de economische eigendom van de gronden betrekking hebbende op de onderneming aan de NV, (ii) een eerste recht van hypotheek op de aan de NV toebehorende opstal- en erfpachtrechten, alsmede (iii) een eerste recht van pand op inkomsten uit hoofde van achtereenvolgens erfpacht, opstal en economisch eigendom;
- O. de waarde van de aan de GR gegeven zekerheden het bedrag ter zake de vorderingen van de GR op de NV aanmerkelijk overstijgt en hiermee de positie van de GR volledig is geborgd (de waarde van de zekerheden bedraagt bij benadering EUR 433.000.000,- (zegge: vierhonderddrieëndertig miljoen euro), terwijl de vordering van de GR op de NV circa EUR 22.000.000 (zegge: tweeëntwintig miljoen euro) bedraagt);
- P. Partijen in deze Overeenkomst de afspraken integraal willen vastleggen met betrekking tot het scenario waarin sprake zal zijn van volledige (100%) borgstelling door de GR van de verplichtingen van de NV uit hoofde van Toekomstige Financieringen jegens haar financiers en dat deze Overeenkomst de Borgstellingsovereenkomst zal vervangen;

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

ARTIKEL 1 VERPLICHTING TOT BORGTOCHT

- 1.1. De GR verplicht zich jegens de NV tot borgtocht uit hoofde van het bepaalde in de artikelen 7:850 e.v. Burgerlijk Wetboek (BW) voor de verplichtingen van de NV jegens derden zoals nader omschreven in deze Overeenkomst. In dit verband komen Partijen expliciet overeen dat het een borgtocht betreft en geen hoofdelijke verbondenheid van de GR, zodat de GR pas aansprakelijk zal kunnen worden gehouden onder een borgtocht indien en zodra de NV in verzuim is met de voldoening van haar verplichtingen jegens de betreffende derde, de derde de NV hierop heeft aangesproken en deze niet alsnog heeft voldaan casu quo heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen (i.e. het beginsel van subsidiariteit, ofwel 'getrapte aansprakelijkheid'). De NV zal datgene doen dat redelijkerwijs binnen haar vermogen ligt om ervoor te zorgen dat in de documentatie met de financiers wordt uitgegaan van de hiervoor genoemde 'getrapte' aansprakelijkheid voor de GR als borg en dat de GR in deze hoedanigheid eerst kan worden aangesproken nadat de NV (dan wel de GR) geen gebruik heeft gemaakt van een zogeheten 'herstelbaarheid', te weten een mogelijkheid om het verzuim te helen.
- 1.2. De financiële verplichting tot borgtocht brengt met zich dat de GR zich, op basis van de bepalingen, voorwaarden en condities van de betreffende akten en/of overeenkomsten van borgtocht, verbindt jegens de financiers van de NV tot nakoming van de verplichtingen, die de NV, de hoofdschuldenaar, tegenover haar financiers en Swap Counterparties (zoals nader gedefinieerd in artikel 3 van deze Overeenkomst) heeft en/of zal hebben.

ARTIKEL 2 INHOUD, REIKWIJDTE EN OMVANG GEBORGDE VERPLICHTINGEN

- 2.1. De GR verplicht zich op eerste schriftelijk verzoek van de NV volledig (100%) borg te stellen ter zake de volgende financiële verplichtingen van de NV:
 - a) verplichtingen jegens financiers uit hoofde van de Bestaande Leningen GR nadat deze door de NV van de GR met toestemming van de financiers zijn overgenomen;
 - b) verplichtingen jegens de financiers uit hoofde van de Toekomstige Financieringen, die zelfstandig door de NV zullen worden aangegaan en die zijn bedoeld voor de Herfinanciering;
 - c) verplichtingen jegens Société onder de Rentebeheersingspositie Société. In het bijzonder gaat het hier om verplichtingen tot het stellen van 'margin' (i.e. betaling van liquiditeiten) in het kader van zogenaamde CSA-verplichtingen (en als onderdeel daarvan het aangaan van financieringen om aan deze

verplichtingen te voldoen) en mogelijk de afwikkeling van de hiermee verband houdende positie(s);

- d) verplichtingen jegens één of meer toekomstige Swap Counterparties uit hoofde van de vernieuwing (novatie) van de Rentebeheersingspositie Société;

(de verplichtingen als hiervoor onder artikel 2.1 a) tot en met d) van deze Overeenkomst genoemd, hierna gezamenlijk te noemen: de "**Geborgde Financiële Verplichtingen**").

- 2.2. De Geborgde Financiële Verplichtingen hebben betrekking op 100% van de betaling van de verplichtingen van de NV jegens haar financiers en haar Swap Counterparties en omvatten, voor zover het gaat om verplichtingen jegens haar financiers, betaling van hoofdsom, rente en kosten.
- 2.3. De Geborgde Financiële Verplichtingen corresponderen telkens met de daadwerkelijke financieringsbehoefte (i.e. vreemd vermogen behoefte) van de NV met het oog op de Investerings en hebben een maximale omvang van EUR 268.000.000,- (zegge: tweehonderdachtenzestig miljoen euro), zijnde het Nieuwe Borgtochtenplafond.
- 2.4. Het Nieuwe Borgtochtenplafond heeft betrekking op en omvat hoofdsommen, renten en kosten, die door de NV verschuldigd (zullen) zijn aan derden/financiers, met dien verstande dat Partijen zich er rekenschap van geven dat, mede gelet op het feit dat de rente-component bij lange termijn financieringen een groter beslag zal nemen op de beschikbare 'borgtochtcapaciteit', zeker de komende jaren het zou kunnen zijn dat het Nieuwe Borgtochtenplafond ontoereikend is om financiële verplichtingen van de NV jegens derden/financiers volledig te borgen. Mocht een dergelijke geval zich voordoen, dan zullen Partijen met elkaar in overleg treden over de hieraan verbonden gevolgen. Ter wille van de duidelijkheid leggen Partijen vast dat de GR in een dergelijke situatie niet verplicht is mee te werken aan een verhoging van het Nieuwe Borgtochtenplafond.
- 2.5. Het Nieuwe Borgtochtenplafond heeft geen betrekking op en omvat niet te betalen hoofdsommen, rente en kosten onder leningen ter financiering van de CSA-verplichtingen onder de contracten aangaande de Rentebeheersingspositie Société en jegens toekomstige Swap Counterparties, als gevolg waarvan deze niet in mindering strekken op het Nieuwe Borgtochtenplafond en ook deze verplichtingen volledig worden geborgd door de GR.
- 2.6. Op het Nieuwe Borgtochtenplafond strekken in mindering de bedragen ter zake de Bestaande Leningen GR zolang deze – nog – niet ingevolge artikel 4 van deze Overeenkomst door de GR aan de NV zijn overgedragen. Partijen leggen, ter voorkoming van misverstanden, vast dat het de bedoeling is dat de Bestaande Leningen volledig en in één keer aan de NV worden overgedragen, als gevolg waarvan

het onwaarschijnlijk is dat het bepaalde in de eerste volzin van dit artikel 2.6 van toepassing zal zijn.

- 2.7. Partijen komen verder overeen dat, indien en voor zover het niet haalbaar is voor de NV om zelfstandig (i.e. ongeborgd) financiële verplichtingen aan te gaan in verband met toekomstige investeringen, de NV voor deze verplichtingen schriftelijk een aanvullend verzoek bij de GR zal indienen om financiering – alsnog – mogelijk te maken. Aan de zijde van de GR bestaat geen verplichting om dit aanvullende verzoek in te willigen.

ARTIKEL 3 AANTREKKEN FINANCIERING VOOR VERPLICHTINGEN JEGENS SWAP COUNTERPARTIES

Het is aan de NV toegestaan om - onder volledige borgstelling door de GR - leningen aan te trekken ter financiering van haar verplichtingen jegens Société en eventuele toekomstige swap counterparties (deze swap counterparties hierna tezamen met Société te noemen: "**Swap Counterparties**") indien de NV besluit tot vernieuwing van haar bestaande positie(s) met betrekking tot de Rentebeheersingspositie Société, waaronder begrepen verplichtingen strekkende tot het stellen van zekerheid (oftewel zogenaamde CSA-verplichtingen), alsook verplichtingen tot afwikkeling van de negatieve marktwaarde van de betreffende Rentebeheersingspositie Société.

ARTIKEL 4 MEDEWERKING OVERDRACHT BESTAANDE LENINGEN GR

De GR verplicht zich ertoe om op eerste schriftelijk verzoek van de NV - met medewerking van de financiers - de Bestaande Leningen GR (in juridische zin) over te dragen aan de NV, in welk verband door de GR borgtochten zullen worden afgegeven voor de financiële verplichtingen van de NV jegens de betreffende derden met inachtneming van het bepaalde in deze Overeenkomst.

ARTIKEL 5 BEOOGDE AFBOUW BORGTOCHTENPLAFOND

- 5.1. De NV zal zich ervoor inspannen en streeft ernaar om - met inachtneming van haar doelstelling en taken en het door de GR in haar hoedanigheid van enig aandeelhouder van de NV te voeren dividendbeleid - toe te werken naar financiële zelfstandigheid (i.e. *stand alone* basis) en daarna te bewerkstelligen dat de Geborgde Financiële Verplichtingen zo spoedig mogelijk worden afgebouwd.
- 5.2. De NV zal de in artikel 5.1 van deze Overeenkomst bedoelde inspanningsverplichting proactief invullen door periodiek, in ieder geval als onderdeel van de rapportageverplichting als bedoeld in artikel 7 van deze Overeenkomst, te bezien waar zij redelijkerwijs maatregelen kan treffen om de financiële zelfstandigheid van de NV te vervroegen. Partijen onderkennen daarbij dat de nog vast te stellen aandeelhoudersstrategie van de NV, de toekomstige ontwikkelingen van de NV en de

daarbij behorende investeringsbehoefte invloed kunnen hebben op het streven de Geborgde Financiële Verplichtingen zo spoedig mogelijk af te bouwen.

ARTIKEL 6 STAATSSTEUNASPECTEN

- 6.1. Partijen wensen bij de totstandkoming en de uitvoering van deze Overeenkomst volledig te handelen in overeenstemming met de regels van het (Europees) recht op het gebied van staatssteun, zoals deze van tijd tot tijd zullen luiden.
- 6.2. Partijen komen overeen dat zij gehouden zijn de inhoud van deze Overeenkomst aan te passen ingeval ongewijzigde uitvoering van de Overeenkomst op grond van het (Europees) recht, in het bijzonder op het gebied van staatssteun, niet volledig toegestaan en/of mogelijk is. Partijen zullen alsdan in overleg treden en de afspraken in deze Overeenkomst, voor zover dat nodig is, bijstellen, waarbij Partijen er naar zullen streven dat de uitkomsten van hun afspraken zoveel mogelijk gelijk zullen zijn aan de in deze Overeenkomst gemaakte afspraken.
- 6.3. In het geval van een voorgenomen borgstelling door de GR, een en ander zoals bedoeld in artikel 2.7 van deze Overeenkomst, zal telkens worden bezien of deze borgstelling voldoet aan de relevante van toepassing zijnde staatssteunregels en of deze borgstelling door de GR kan worden afgegeven zonder conflict met de betreffende staatssteunregels.

ARTIKEL 7 KADERS TOEKOMSTIGE FINANCIERINGEN

- 7.1. De door de NV aan te trekken Toekomstige Financieringen zullen plaatsvinden conform de doelstellingen en uitgangspunten (zoals omschreven in hoofdstuk 3.1 en 3.2) van het 'Treasurystatuut Groningen Seaports N.V.', welk statuut op 14 juni 2013 is vastgesteld (het "**Treasurystatuut**"). Het Treasurystatuut is als Bijlage II aan deze Overeenkomst gehecht. De treasuryfunctie van de NV kent de volgende algemene doelstellingen:
 - verkrijgen en handhaven van toegang tot (Europese) financiële markten tegen acceptabele condities;
 - beschermen van de organisatie van de NV tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, valutarisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
 - minimaliseren van kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities;
 - optimaliseren van het rendement op beschikbare liquiditeiten;
 - optimaliseren van het rendement op vermogen; en
 - realiseren van adequate informatiestromen ter ondersteuning van het beleid.
- Voorts hanteert de NV een drietal belangrijke uitgangspunten, die luiden als volgt:
- de NV kan alleen leningen aangaan, middelen uitzetten en garanties verlenen voor de uitoefening van haar taken;

- uitzettingen en derivaten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatige risico's; en
 - het gebruik van financiële derivaten is toegestaan, maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's. Alvorens een derivatentransactie wordt afgesloten, wint de NV het advies in van een extern adviseur.
- 7.2. Bij de door de NV aan te trekken Toekomstige Financieringen zal de NV, naast haar eigen doelstellingen en uitgangspunten zoals omschreven in het vorige lid, zich tevens rekenschap geven van enkele voor de GR – in haar hoedanigheid van aandeelhouder van de NV – van belang zijnde doelstellingen en uitgangspunten, welke luiden als volgt:
- bescherming van de (financiële) risico's van de GR (en daarmee van haar leden);
 - het op termijn financieel zelfstandig zijn van de NV onder gelijktijdige afbouw van de Geborgde Financiële Verplichtingen (en verlaging van het Nieuwe Borgtochtenplafond); en
 - de NV zal in de toekomst nieuwe projecten zelfstandig financieren.
- 7.3. Indien gedurende de looptijd van deze Overeenkomst het Treasurystatuut zal worden gewijzigd, dan dient het gewijzigde Treasurystatuut te worden goedgekeurd door de GR in haar hoedanigheid van aandeelhouder van de NV en zal door Partijen worden bezien welke implicaties dit heeft voor de doelstellingen en uitgangspunten zoals omschreven in artikel 7.1 van deze Overeenkomst.

ARTIKEL 8 INFORMATIE EN RAPPORTAGE

- 8.1. De NV zal de GR jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR daarom verzoekt, aan de GR inzicht geven in:
- a) de omvang van de financieringsbehoefte van de NV in relatie tot het Nieuwe Borgtochtenplafond;
 - b) de aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden;
 - c) de omvang van de geldleningen waarvoor de GR borgtochten heeft afgegeven in relatie tot de geldleningen waarvoor de GR geen borgtochten heeft afgegeven; en
 - d) de aard en omvang van zekerheden die door de NV aan derden zijn verstrekt.
- 8.2. Ingeval zich dusdanige materiële wijzigingen voordoen in de bedrijfsuitoefening van de NV of zich andere omstandigheden voordoen of hebben voorgedaan die ertoe

hebben geleid dan wel in de voorzienbare toekomst ertoe kunnen leiden dat de NV niet meer aan haar financiële verplichtingen jegens de financiers en/of Swap Counterparties kan voldoen en daarmee tevens als zodanig de financiële positie raken van de GR in haar hoedanigheid van borg, is de NV - onverminderd het bepaalde in het vorige lid - gehouden de GR hiervan onverwijld schriftelijk op de hoogte te stellen.

- 8.3. Onverminderd het bepaalde in artikel 8.1 en 8.2 van deze Overeenkomst heeft de NV jegens de GR een informatieverplichting ter zake alle informatie die de positie van de GR - in haar hoedanigheid van borg (en derhalve niet in haar positie van aandeelhouders van de NV) - (kan) raken en voor haar in deze hoedanigheid redelijkerwijs van belang is en/of kan zijn, waaronder in ieder geval begrepen materiële wijzigingen in de voorwaarden van de Bestaande Leningen GR en/of Toekomstige Financieringen waarvoor de GR van tijd tot tijd borg staat en/of zal staan.

ARTIKEL 9 VERGOEDINGEN

- 9.1. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 6 van deze Overeenkomst, is de NV aan de GR voor de afgegeven borgtochten jaarlijks een marktconforme vergoeding verschuldigd, waarbij heeft te gelden dat de onder deze borgtochten verschuldigde vergoedingen te allen tijde in overeenstemming zullen zijn met de van tijd tot tijd geldende staatssteunrechtelijke wet- en regelgeving. Vanaf 1 januari 2016 zijn deze vergoedingen achteraf verschuldigd en wel uiterlijk 31 december van het betreffende jaar. Betaling van de vergoedingen vindt plaats via rekening-courant. Partijen zullen jaarlijks vóór 1 juli in onderling overleg de vergoedingen voor het lopende jaar vaststellen.
- 9.2. Indien Partijen er niet in slagen om vóór 1 juli in het lopende jaar in onderling overleg één of meer vergoedingen voor het lopende jaar vast te stellen, zullen de betreffende vergoeding(en) bindend worden vastgesteld door drie (3) deskundigen, welke op verzoek van één of beide Partijen zullen worden benoemd door de Rechtbank Noord-Nederland, sector voor kantonzaken, locatie Groningen. De deskundigen zullen bij gewone meerderheid besluiten en zullen zich er rekenschap van geven dat de hoogte van de vergoeding nader wordt ingekleurd door het zogenoemde '*Market Economy Investor Principle*'. De kosten voor de deskundigen zullen door Partijen voor ieder de helft worden gedragen.

ARTIKEL 10 REGRES EN ZEKERHEDEN

Tot meerdere zekerheid voor de nakoming door de NV van de betalingsverplichtingen van de NV aan de GR in het geval de GR uit hoofde van één of meer borgtochten door een financier of Swap Counterparty wordt aangesproken, heeft de NV overeenkomstig het

daaromtrent bepaalde in artikel 5 van de Verzelfstandigingsovereenkomst aan de GR conveniërende zekerheden gesteld.

ARTIKEL 11 WIJZIGEN VOORWAARDEN

- 11.1. In aanvulling op het bepaalde in artikel 15 lid 3 sub 6 van de thans vigerende statuten van de NV, waarin is bepaald dat de NV voorafgaande goedkeuring nodig heeft van de GR – in haar hoedanigheid van 100%-aandeelhouder van de NV – voor het aangaan van geldleningen, leningen in rekening courant, het sluiten van kredietovereenkomsten, borgtochten, garanties, zekerheden, derivatenovereenkomsten en vergelijkbare instrumenten boven een bedrag van EUR 5.000.000,- (zegge: vijf miljoen euro), komen Partijen overeen dat het hiervoor bepaalde eveneens toepassing heeft bij materiële wijzigingen in verband hiermee. Mocht de GR op enig moment niet meer de overwegende zeggenschap houden binnen de NV, dan zullen Partijen het statutair bepaalde in artikel 15 lid 3 sub 6 in aanvulling op het bepaalde in deze Overeenkomst contractueel vastleggen, als gevolg waarvan het toestemmingsvereiste, zoals hierboven in dit lid uiteengezet, onverkort van kracht blijft.
- 11.2. Vanaf het moment waarop de GR uit hoofde van een borgtocht door Société of een (toekomstige) Swap Counterparty wordt aangesproken, is de NV niet bevoegd om zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de GR de voorwaarden ter zake van de Rentebeheersingspositie Société en/of enige opvolgende rentebeheersingsposities aangehouden bij enige Swap Counterparty eenzijdig te wijzigen.

ARTIKEL 12 DUUR

- 12.1. De Overeenkomst treedt in werking op de datum van ondertekening en eindigt op het moment dat zowel (i) derden jegens de GR geen rechten jegens de GR, uit welke hoofde dan ook, meer geldend kunnen maken en (ii) de NV heeft voldaan aan eventuele betalingsverplichtingen die zij jegens de GR heeft doordat de GR uit hoofde van één of meer borgtochten door derden is aangesproken.
- 12.2. De GR is bevoegd de Overeenkomst tussentijds schriftelijk op te zeggen in het geval dat de NV in staat van faillissement is verklaard dan wel aan de NV surseance van betaling is verleend.
- 12.3. De GR is bevoegd de Overeenkomst tussentijds schriftelijk op te zeggen in het geval zich dusdanige materiële wijzigingen voordoen in de bedrijfsuitoefening van de NV of zich andere omstandigheden voordoen of hebben voorgedaan die ertoe hebben geleid dan wel in de voorzienbare toekomst ertoe kunnen leiden dat de NV niet meer aan haar financiële verplichtingen jegens de financiers en/of Swap Counterparties kan

voldoen en daarmee tevens als zodanig de financiële positie raken van de GR in haar hoedanigheid van borg.

- 12.4. Indien de Overeenkomst wordt opgezegd conform het bepaalde in artikel 12.2 en 12.3 van deze Overeenkomst, heeft dit in geen geval tot gevolg dat de op dat moment reeds door de GR ten behoeve van de NV jegens derden afgegeven borgtochten op enige wijze (kunnen) worden aangetast.

ARTIKEL 13 WIJZIGING AANDEELHOUDERSSTRATEGIE

In het geval de GR tot een vaststelling komt van een nieuwe aandeelhouderstrategie die materieel afwijkt van de bestaande aandeelhouderstrategie en die (mogelijk) financiële gevolgen heeft voor de NV, treden Partijen in overleg over de inhoudelijke aanpassing van deze Overeenkomst.

ARTIKEL 14 GEEN DERDENWERKING

De afspraken zoals tussen Partijen in deze Overeenkomst vastgelegd, hebben uitsluitend betrekking op de interne rechtsverhouding tussen de NV en de GR en zijn niet van invloed op de inhoud, strekking, reikwijdte en (rechts-)geldigheid van de met financiers en/of Swap Counterparties gemaakte en te maken afspraken, als gevolg waarvan deze partijen aan deze Overeenkomst en het daarin bepaalde in géén geval rechten kunnen ontlenen.

ARTIKEL 15 SLOTBEPALINGEN

- 15.1. Deze Overeenkomst vervangt en treedt in de plaats van alle eerdere mondelinge en schriftelijke overeenkomsten tussen de GR en de NV betreffende de in de Overeenkomst geregelde zaken en aangelegenheden.
- 15.2. Het is Partijen niet toegestaan de Overeenkomst of rechten en/of verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een derde, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere Partij.
- 15.3. De Overeenkomst kan slechts worden gewijzigd of aangevuld door middel van een door of namens Partijen ondertekend geschrift.
- 15.4. Indien enige bepaling van deze Overeenkomst onwettig, ongeldig of niet afdwingbaar is of wordt, dan blijven Partijen gebonden aan de overige bepalingen. Partijen zullen in dat geval de ongeldige of niet bindende bepaling vervangen door een bepaling die geldig en bindend is en waarvan de strekking, gezien de inhoud en doel van de Overeenkomst, zoveel mogelijk gelijk is aan de ongeldige of niet bindende bepaling.

15.5. De Overeenkomst kan in meerdere exemplaren worden ondertekend, waarbij zal gelden dat zodra alle Partijen ten minste één exemplaar van de Overeenkomst zullen hebben ondertekend, deze rechtsgeldig tot stand zal zijn gekomen.

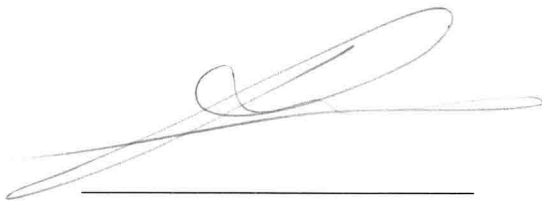
ARTIKEL 16 RECHTS- EN FORUMKEUZE

16.1. Op de Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

16.2. Alle geschillen voortvloeiende uit de Overeenkomst dan wel uit nadere overeenkomsten die met de Overeenkomst verband houden, dienen te worden voorgelegd aan de bevoegde rechter van Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen.

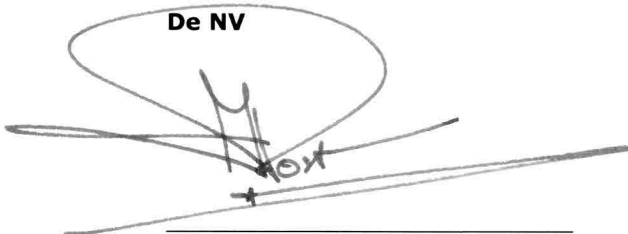
Aldus overeengekomen en getekend in tweevoud in Delfzijl op 12 januari 2016.

De GR

Door: de heer P.H.R. Brouns
Functie: [●]

De NV

Door: de heer H.D. Post
Functie: [●]

BIJLAGE I - LIJST VAN PROJECTEN EN INVESTERINGEN

BIJLAGE II - TREASURYSTATUUT GRONINGEN SEAPORTS N.V.

GRONINGEN SEAPORTS

Kenmerk: 20230831JV0002641125a

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake herfinanciering en borgstelling GSP 2023)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudend te (9934 AR) Delfzijl aan de Handelskade Oost, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057, hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te (9934 AR) Delfzijl aan de Handelskade Oost 1, zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegentig, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 64859126, hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;
- D. de directie van de vennootschap heeft op 25 augustus 2023 besloten tot

1. het aangaan van financieringsovereenkomsten van totaal € 268 miljoen onder volledige borgstelling door de GR, bestaande uit

GRONINGEN SEAPORTS

Kenmerk: 20230831JV0002641125a

- i. financieringsovereenkomsten met BNG Bank (BNG) voor vastrentende leningen van in totaal € 100 miljoen;
 - ii. financieringsovereenkomsten met de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) voor vastrentende leningen van in totaal € 95 miljoen; en
 - iii. financieringsovereenkomst met de NWB voor een kasgeldfaciliteit met variabele rente van maximaal € 73 miljoen
 2. het vervroegd aflossen van de huidige leningsfaciliteiten bij de BNG
 3. het afwikkelen van het huidige rentederivaat, resulterende in
 - i. een betalen vergoeding aan de ABN AMRO Bank (ABN) voor de negatieve waarde van het rentederivaat, waarvan de hoogte afhankelijk is van de rentestand op moment van afwikkeling. Naar schatting bedraagt deze vergoeding tussen de € 5 miljoen en € 15 miljoen
 - ii. fiscale impact resulterende in een te betalen belasting van € 0 tot maximaal € 9,0 miljoen in 2023, afhankelijk van de acceptatie van de fiscale verwerking
 4. De kosten voor de afwikkeling van het rentederivaat (totaal geschat op maximaal 24 miljoen) vallen onder de huidige borgstellingsafspraken voor het rentederivaat. De borgstelling door de GR kan hierdoor met € 60,5 miljoen worden verlaagd van de huidige € 84,5m naar € 24,0 miljoen. De GR wordt verzocht deze borgstelling te beschouwen als borgstelling voor de reguliere financiering van GSP.
- E. de Raad van Commissarissen van de Vennootschap heeft het onder D. omschreven besluit in zijn vergadering van 30 augustus 2023 goedgekeurd;
- F. op grond van artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap kan de Aandeelhouder buiten vergadering rechtsgeldige besluiten nemen;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

tot goedkeuring van het besluit van de directie van 25 augustus 2023, waarin de directie heeft besloten tot

1. het aangaan van financieringsovereenkomsten van totaal € 268 miljoen onder volledige borgstelling door de GR, bestaande uit
 - ii. financieringsovereenkomsten met BNG Bank (BNG) voor vastrentende leningen van in totaal € 100 miljoen;
 - iii. financieringsovereenkomsten met de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) voor vastrentende leningen van in totaal € 95 miljoen; en
 - iv. financieringsovereenkomst met de NWB voor een kasgeldfaciliteit met variabele rente van maximaal € 73 miljoen
2. het vervroegd aflossen van de huidige leningsfaciliteiten bij de BNG
3. het afwikkelen van het huidige rentederivaat, resulterende in
 - ii. een betalen vergoeding aan de ABN AMRO Bank (ABN) voor de negatieve waarde van het rentederivaat, waarvan de hoogte afhankelijk is van de rentestand op moment van

GRONINGEN SEAPORTS

Kenmerk: 20230831JV0002641125a

afwikkeling. Naar schatting bedraagt deze vergoeding tussen de € 5 miljoen en € 15 miljoen

iii.fiscale impact resulterende in een te betalen belasting van € 0 tot maximaal € 9,0 miljoen in 2023, afhankelijk van de acceptatie van de fiscale verwerking

4.De kosten voor de afwikkeling van het rentederivaat (totaal geschat op maximaal 24 miljoen) vallen onder de huidige borgstellingsafspraken voor het rentederivaat. De borgstelling door de GR kan hierdoor met € 60,5 miljoen worden verlaagd van de huidige € 84,5m naar € 24,0 miljoen. De GR wordt verzocht deze borgstelling te beschouwen als borgstelling voor de reguliere financiering van GSP.

ONDERTEKENING:

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....

naam : A. Schmaal
functie : voorzitter van het Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 13 oktober 2023

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	TREASURYSTATUUT GSP NV			
DATUM VERGADERING	13 oktober 2023			
PROJECTNUMMER		STATUS	■ Ter goedkeuring	
KENMERK	20230821JV0001779894			
DIRECTIEBESLUIT D.D.	3 november 2020			PARAAF

VOORSTEL	Geactualiseerde en goedgekeurde ¹ Treasurystatuut GSP NV (cf. Art. 7.3 van het Overeenkomst houdende volledig geborgde financiering) alsnog door de GR in haar hoedanigheid van aandeelhouder van de NV goed te keuren.
AANLEIDING	Het Treasurystatuut dateert van 2009 en is in november 2020 geactualiseerd. Hierbij de samenvatting van de wijzigingen: 1. Kleine aanpassing van de benaming van de hoofdstukken, bij een tweetal daarvan ook hun indeling; 2. Hoofdstuk 2 Begrippenkader: een aantal begrippen zijn niet alleen benoemd maar nu ook beschreven; 3. Hoofdstuk 3.2 Richtlijnen: De richtlijn m.b.t. uitzettingen is specifieker beschreven; deze is gericht op het genereren van inkomsten in verhouding tot het risicoprofiel van GSP NV; overmatige risico's moeten zo veel mogelijk voorkomen dan wel afgedekt worden; 4. Hoofdstuk 3.2.1 Rentebeheer, onder Renterisicobeheer is de hedgeratio norm toegevoegd en op 50% gesteld; deze wordt jaarlijks, bij het vaststellen van de begroting getoetst; Verder is toegevoegd 'Bij goedkeuring door Directie, RVC en aandeelhouder mag afgeweken worden van de hedgeratio norm'. 5. Hoofdstuk 3.2.1 Rentebeheer, onder Kredietrisicobeheer is een uitwijkmogelijkheid t.o.v. het beleid toegevoegd: 'Bij de goedkeuring door Directie, RVC en aandeelhouder mag worden afgeweken'; 6. Hoofdstuk 3.2.1 Rentebeheer, onder Koersrisicobeheer is nu duidelijker opgeschreven dat deelnemingen zijn toegestaan in lijn met het vastgestelde deelnemingenbeleid. 7. Hoofdstuk 3.2.3 Corporate Financiering, onder Financiering is het doel van de financiering toegevoegd, het proces zelf beschreven en zijn de randvoorwaarden voor het aantrekken van vreemd vermogen aangegeven; 8. Hoofdstuk 3.2.3 Corporate Financiering, Relatiebeheer met de vermogensverschaffers en het doel daarvan zijn toegevoegd; 9. Hoofdstuk 6. Informatievoorziening, in verschillende tabellen zijn taken en verantwoordelijk-/bevoegdheden toegelicht; 10. Hoofdstuk 7. Evaluatie en inwerkingtreding is toegevoegd; 11. Bijlage C, Betrokken organisatieonderdelen met bijbehorende verantwoordelijkheden zijn aan de huidige structuur en de verdeling van taken aangepast.
BEOOGD EFFECT	Het Treasurybeleid was sinds 2009 niet geüpdatet en is hiermee weer actueel en volledig.
ARGUMENTEN	<i>1.1 De structuur van het Treasurystatuut is duidelijker en een aantal begrippen is beter beschreven; (zie wijzigingen 1., 2., 3., en 7.)</i>

¹ Treasurystatuut is op 3 november 2020 vastgesteld door de Directie en op 18 maart 2021 goedgekeurd door de RVC.

	De hedgeratio norm is als beheersmaatregel toegevoegd (zie wijziging 4) Ten aanzien van het renterisicobeheer is een norm van 50% toegevoegd. Dit wil zeggen dat minimaal 50% van de langlopende leningen een vaste rentecomponent moet hebben via de leningovereenkomst danwel via rentederivaat. Deze norm is bepaald op basis van vergelijking met andere treasury statuten van semi-publieke instellingen. Ter vergelijking heeft North Seaports een hedgeratio norm van 60%. Deze norm van 50% voor Groningen Seaports geldt als ondergrens, in de praktijk ligt de huidige hedgeratio ruim boven deze grens als gevolg van het in 2009 afgesloten rentederivaat van € 100 mln. <i>1.2 De directie kan nu afwijkingen van de hoge eisen met betrekking tot kredietwaardigheid (triple A) mits goedgekeurd door RvC en aandeelhouder (zie wijziging 5)</i> Hiermee is het uitzeten van gelden in lijn met de doelen van Groningen Seaports mogelijk (onder andere VMI). <i>1.3 Treasurystatuut is in de lijn gebracht met het Deelnemingenbeleid (zie wijziging 6)</i> Ten aanzien van het uitzetten van gelden is nu duidelijker opgeschreven dat dit toegestaan is mits in lijn met het vastgestelde deelnemingenbeleid. <i>1.4 Deelprocessen en/of rollen daarin zijn beter beschreven (zie wijziging 7., 8., 9. en 11.).</i>
KANTTEKENINGEN	Nvt
FINANCIËN	Nvt
UITVOERING	Nvt
COMMUNICATIE	Nvt
BIJLAGEN	Bijlage 1: Treasurystatuut GSP NV

GRONINGEN SEAPORTS

3 november 2020 vastgesteld door de Directie
18 maart 2021 goedgekeurd door de RVC

Treasurystatuut Groningen Seaports N.V.

Alle in dit document vermelde gegevens zijn vertrouwelijk en mogen niet aan derden worden verstrekt.

INHOUDSOPGAVE

- 1 Inleiding
- 2 Begrippenkader
- 3 Treasurybeleid
 - 3.1 Doelstellingen
 - 3.2 Richtlijnen
 - 3.2.1 Risicobeheer
 - 3.2.2 Kasbeheer
 - 3.2.3 Corporate Financiering
- 4 Organisatie treasury
- 5 Planning en Control
- 6 Informatievoorziening
- 7 Evaluatie en inwerktreding

Bijlage A Begrippenkader

Bijlage B Overzicht Moody's creditratings

Bijlage C Betrokken organisatieonderdelen met bijbehorende verantwoordelijkheden

1. INLEIDING

Met het Treasurystatuut worden beleid, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en risico's in beeld gebracht. Dit Treasurystatuut is van toepassing op de naamloze vennootschap Groningen Seaports.

2. BEGRIPPENKADER

De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Het treasurybeleid bestaat uit de uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten, de organisatorische en administratieve kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie ter uitvoering van de treasuryfunctie. Het beleid, en daarmee ook de grenzen van het beleid, worden vastgelegd in dit Treasurystatuut.

Het treasurybeheer is de (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het Treasurystatuut. De treasury paragraaf in de begroting behandelt de beleidsplannen voor het komend jaar en de verantwoording gaat in op de resultaten van de beleidsuitvoering.

De treasuryfunctie bestaat uit drie treasury deelfuncties, te weten risicobeheer, corporate finance en kasbeheer. Deze deelfuncties omvatten de volgende treasuryactiviteiten:

Risicobeheer

- Renterisico: het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van Groningen Seaports als gevolg van rentewijzigingen.
- Kredietrisico (debiteurenrisico): de mogelijkheid dat een tegenpartij waarbij Groningen Seaports beleggingen (gelden) heeft uitstaan in onvermogen verkeerd (o.a. in surseance van betaling of faillissement) waardoor de hoofdsom verloren gaat.
- Koersrisico: het risico dat de beleggingen in waarde verminderen door ongunstige koers- c.q. renteontwikkelingen.
- Intern liquiditeitsrisico: het risico op extra kosten (opportuïteitskosten) als gevolg van onverwachte wijzigingen in de liquiditeitsplanningen en meerjarige investeringsplanning. Hierdoor hadden bijvoorbeeld gelden achteraf voor een langere

periode tegen een hogere rente kunnen worden uitgezet of had bijvoorbeeld minder geld uitgezet moeten worden of uitgezet voor een kortere periode.

- Valutarisico; is het risico dat de wisselkoers van de vreemde valuta verandert, zodat een vordering of schuld, luidende in vreemde valuta, nadelig wijzigt.

Kasbeheer

- Geldstromenbeheer: beheer van ontvangsten en betalingen (betalingsverkeer).
- Saldobeheer op dagbasis: beheer van saldi op de verschillende bankrekeningen.
- Liquiditeitsbeheer: planning van benodigde en beschikbare liquide middelen (tot 1 jaar) en de uitvoering van die planning.

Corporate financiering

- Aantrekken van gelden op lange termijn voor minimaal 1 jaar (financiering). Het verschil tussen liquiditeitsbeheer en financiering/belegging ligt in de gehanteerde horizon. Er is sprake van vlottende schuld (looptijd tot 1 jaar) en van vaste schuld (looptijd vanaf 1 jaar). Het verstrekken en aantrekken van geld tot één jaar behoort tot het liquiditeitsbeheer. Vanaf één jaar wordt over financiering danwel uitzetting gesproken. Deze indeling volgt dus niet de standaard indeling tussen de geldmarkt (tot twee jaar) en de kapitaalmarkt (vanaf twee jaar).
- Belegging van overtollige middelen voor minimaal 1 jaar
- Relatiebeheer: overeenkomsten met banken en andere financiële instellingen.

In hoofdstuk 3 worden deze activiteiten nader beschreven aan de hand van de doelstellingen, richtlijnen en limieten.

3. TREASURYBELEID

In het Treasurystatuut wordt het treasurybeleid vastgelegd. Dat geschiedt in eerste plaats door het aangeven van de doelstellingen van het treasurybeleid en van de richtlijnen en limieten voor de dagelijkse uitvoering van het treasurybeleid.

3.1 Doelstellingen

De treasuryfunctie van Groningen Seaports kent de volgende algemene doelstellingen:

- Verkrijgen van toegang tot (Europese) financiële markten tegen acceptabele condities;
- Beheersen van financiële risico's, zoals renterisico's, valutarisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- Minimaliseren van kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities;
- Optimaliseren van het rendement op beschikbare liquiditeiten;
- Optimaliseren van het rendement op vermogen;
- Het realiseren van adequate informatiestromen ter ondersteuning en verantwoording van het beleid.

3.2 Richtlijnen

De uitgangspunten:

- Groningen Seaports kan alleen leningen en derivaten aangaan, middelen uitzetten en garanties verlenen voor de uitoefening van haar taken;
- Het gebruik van financiële derivaten is toegestaan, maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's. Alvorens een derivatentransactie wordt afgesloten, wint Groningen Seaports het advies in van een externe adviseur.
- Uitzettingen en derivaten hebben een prudent karakter en zijn gericht op het genereren van inkomsten in verhouding tot het risicoprofiel; overmatige risico's moeten zo veel mogelijk voorkomen dan wel afgedekt worden;
- Groningen Seaports kan gelden uitzetten of leningen aangaan om aandelen in deelnemingen aan te schaffen die voldoen aan het toetsingskader in het deelnemingenbeleid.

3.2.1 Risicobeheer

Als gevolg van haar kernactiviteiten loopt Groningen Seaports renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en interne liquiditeitsrisico's. Deze financiële risico's zullen als volgt worden beheerst:

Renterisicobeheer

Renterisico kan gedefinieerd worden als het risico dat de (potentiële) winstgevendheid van Groningen Seaports beïnvloed wordt door schommelingen in de rente.

Het doel is het beperken van (negatieve) invloed van toekomstige rentewijzigingen op het resultaat van de organisatie, het minimaliseren van de rentekosten en het optimaliseren van de rentebaten.

Bij het renterisicobeheer worden de volgende richtlijnen in acht genomen:

- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de (meerjaren) liquiditeitenplanning;
- Groningen Seaports streeft naar een zodanige samenstelling van de financiële portefeuille dat op basis van omvang en looptijd met zekere regelmaat leningen c.q. uitzettingen vervallen;

Ten behoeve van het beperken van het renterisico geldt hedgeratio norm van tenminste 50%. Dat betekent dat tenminste 50% van de totale schuld een rentetypische looptijd (dat wil zeggen een vaste rente) heeft van tenminste 1 jaar. Dit kan zowel in de leningovereenkomst zijn vastgelegd als met het afsluiten van een derivaat worden bereikt. De hedgeratio wordt jaarlijks bij het vaststellen van de begroting (inclusief de te verwachten financieringsbehoefte) getoetst. Bij goedkeuring door Directie, RVC en aandeelhouder mag afgeweken worden van de hedgeratio norm.

Derivaten kunnen een belangrijke rol vervullen bij het renterisicomangement, maar worden slechts gebruikt onder de volgende voorwaarden:

- Derivaten worden uitsluitend gebruikt ter beperking van financiële risico's. Dit houdt in dat geen open posities worden ingenomen. Groningen Seaports maakt slechts gebruik van de instrumenten CAP, SWAP en SWAPTION;
- Derivaten dienen op elk moment verhandelbaar te zijn;
- Derivaten worden afgesloten met financiële instellingen met minimaal een A-rating (of gelijkwaardig) en met instellingen voor wiens waardepapier een solvabiliteitsratio van 0% geldt;
- Het zelfstandig gebruik van (rente)derivaten om additioneel resultaat te bewerkstelligen (speculeren) is niet toegestaan.

Bij financiële rapportages en de berekening van de hedgeratio wordt de totale portefeuille van de rentederivaten in acht genomen (inclusief de derivaten met een resterende rentetypische looptijd van minder dan 1 jaar).

Koersrisicobeheer

Het koersrisico is het risico dat de uitzettingen in waarde verminderen door ongunstige koers- c.q. renteontwikkelingen. Ter beperking van het koersrisico gelden de volgende richtlijnen:

- Uitzettingen mogen alleen plaatsvinden in producten waarvan de hoofdsom aan het eind van de looptijd gegarandeerd is. Koersrisico's op uitzettingen worden beperkt door uitsluitend de volgende producten te hanteren: rekening-courant, spaarrekening, daggeld, deposito's, obligaties, obligatiefondsen en garantieproducten;
- Tevens worden koersrisico's beperkt door de looptijd van de uitzettingen af te stemmen op de liquiditeitsplanning;
- Deelname in het kapitaal van een rechtspersoon vanuit de publieke taak en op basis van het deelnemingenbeleid is toegestaan. Een belegging in aandelen is dan toegestaan.

Kredietrisicobeheer

Het doel is het beperken van het kredietrisico: de mogelijkheid dat een tegenpartij waarbij Groningen Seaports gelden heeft uitstaan of derivaten heeft afgesloten in betalingsproblemen komt of failliet gaat waardoor gelden geheel of gedeeltelijk verloren gaan. De volgende richtlijnen zijn hierbij van toepassing:

- Contracten c.q. waardepapieren mogen uitsluitend worden aangegaan met respectabele financiële instellingen die onder toezicht staan van de Europese Centrale Bank (ECB) dan wel met instellingen aan wiens papier door een bancaire toezichthouder in een EU-lidstaat de solvabiliteitsvrije status is toegekend. Deze status houdt in dat een bank voor een desbetreffend papier geen (0%) reserves behoeft aan te houden. Materiaal betreft dit leningen van (rijks)overheden en gelijkwaardige partijen;
- De financiële tegenpartij dient tenminste te beschikken over een A rating of beter afgegeven door twee van de drie ratingbureaus (Moody's, Standard & Poor's en Fitch). Bij het uitzetten van gelden tegen waardepapieren waarvoor een solvabiliteitsratio van 0% geldt, is bovengenoemde rating niet van toepassing;
- Overeenkomsten voor het aangaan van leningen, het uitzetten van geldmiddelen of het verlenen van garanties luiden in euro;
- Bij het uitzetten van gelden wordt ook het spreiden van risico's in overweging genomen. Spreiding van risico's zal sterker spelen naarmate de instelling een lagere kredietwaardigheid heeft. In dit verband wordt gezorgd voor voldoende spreiding in de

portefeuilles;

- Indien de rating van een geldnemer daalt beneden de door Groningen Seaports gestelde kredietwaardigheidseisen, zal onderzocht worden op welke termijn de afgesloten overeenkomst kan worden beëindigd en tegen welke kosten, bijvoorbeeld een boete. Er zal een afweging worden gemaakt van het risico dat we lopen qua tegenpartij en de kosten;
- Bij het verstrekken van leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak worden zoveel mogelijk zekerheden of garanties geëist.
- Bij de goedkeuring door Directie, RVC en aandeelhouder mag worden afgeweken.

Intern liquiditeitsrisicobeheer

Het intern liquiditeitsrisico bestaat uit kosten als gevolg van onverwachte wijzigingen in de liquiditeitenplanning danwel meerjaren investeringsplanning. Hierdoor hadden gelden achteraf voor een langere periode tegen een hogere rente uitgezet kunnen worden, had minder geld uitgezet moeten worden of voor een kortere periode of had minder gelden aangetrokken hoeven worden of voor een kortere periode.

Ter beheersing van het intern liquiditeitsrisico worden de treasuryactiviteiten gebaseerd op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar), alsmede een meerjaren liquiditeitenplanning, die aansluit op het meerjaren investeringsplan, welke periodiek worden geüpdatet en getoetst aan de financieringspositie.

Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in de nationale valuta: de euro.

3.2.2 Kasbeheer

Geldstromenbeheer

Het geldstromenbeheer omvat al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren, zowel binnen Groningen Seaports zelf als tussen Groningen Seaports en derden (betalingsverkeer).

Richtlijnen:

- Door middel van liquiditeitenplanningen worden de inkomende en uitgaande geldstromen zoveel mogelijk op elkaar afgestemd;
- Het betalingsverkeer wordt voor zover mogelijk geconcentreerd bij één bank.

Saldo- en liquiditeitenbeheer

Uitgangspunt bij saldo- en liquiditeitenbeheer is dat de liquiditeitspositie voldoende is om de korte termijn verplichtingen na te kunnen komen, tegen zo laag mogelijke kosten en het optimaliseren van het renteresultaat op bestaande en geprognosticeerde liquiditeitsoverschotten voor een periode tot één jaar tegen aanvaardbare risico's.

Voor het saldo- en liquiditeitenbeheer gelden de volgende richtlijnen en limieten:

- De toegestane instrumenten voor het uitzetten van gelden zijn beperkt tot het in paragraaf 3.2.1, onder Kredietrisicobeheer genoemde richtlijnen;
- Als korte termijn instrumenten voor het aantrekken van gelden zijn toegestaan: daggeldleningen, kasgeldleningen en rekening-courantkrediet;
- Het aantrekken van gelden wordt aangetrokken op basis van de borgtocht tussen een bancaire partij en de Gemeenschappelijke Regeling bij financiële instellingen en zo nodig bij een gecertificeerde kasgeldbemiddelaar aangevraagd.

3.2.3 Corporate Financiering

In deze paragraaf komen de volgende onderdelen van corporate finance aan de orde: financiering, uitzetting en relatiebeheer.

Financiering

Financiering omvat het aantrekken dan wel beschikbaar stellen van de benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar (kapitaalmarkt). Het aantrekken van financiële middelen voor een periode tot maximaal een jaar behoort tot het kasbeheer (geldmarkt).

Het doel is:

- Om te voorzien in toekomstige behoefte aan vreemd vermogen door het aantrekken van middelen tegen zo laag mogelijke kosten.
- Het aantrekken van vreemd vermogen voor een periode van minimaal een jaar tegen aanvaardbare risico's.
- Het aantrekken van vreemd vermogen zonder garanties van de gemeenschappelijke regeling wanneer dit mogelijk is.
- Het veilig stellen van de financierbaarheid van de organisatie in die zin dat op elk gewenst moment middelen kunnen worden aangetrokken: toegang tot de (Europese) vermogensmarkt dient verzekerd te zijn.

Richtlijnen en limieten:

- Voor het aantrekken van gelden worden aan tegenpartijen geen andere beperkingen gesteld dan dat zij van goede naam en faam dienen te zijn;
- Leningen met een looptijd langer dan één jaar worden uitsluitend aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van haar taken;
- Het aantrekken van langlopende leningen geschiedt door tenminste twee concurrerende offertes op te vragen bij financiële instellingen (voor zover mogelijk binnen de financiering-structuur).
- Toegestane financieringsinstrumenten voor een periode van minimaal één jaar zijn onderhandse leningen, vaste geldleningen, medium term notes en andere door directie toegestane financieringsinstrumenten;
- De risicohouding is defensief en risicomijdend.

Het aantrekken van vreemd vermogen is slechts toegestaan indien:

- Sprake is van herfinanciering van de bestaande leningenportefeuille.
- Groningen Seaports vanwege nieuwe investeringen met structurele financieringstekorten wordt geconfronteerd.
- Het aantrekken van gelden niet tot structurele overschotten leidt.
- Het concrete voordelen oplevert ten opzichte van het vervroegd verkopen van rentedragende schuldtitels

Groningen Seaports hanteert in het algemeen integrale (totaal) financiering voor herfinanciering van bestaande leningen. Dit betekent dat Groningen Seaports haar beslissingen tot het aantrekken van financiering baseert op de totale financieringspositie. De voordelen van deze techniek zijn lagere afsluitkosten (minder leningen worden aangetrokken) en betere prijzen (grotere volumes). Nadeel hierbij is echter de kans op een hogere mismatch tussen aangetrokken en benodigde middelen en daardoor een hoger renterisico.

Onder totale financiering worden zowel aangetrokken leningen uit hoofde van liquiditeitsbeheer, alsmede corporate financiering gerekend. Hiermee wordt kasgeld een instrument ten behoeve van de totale financiering.

Projectfinanciering van investeringsprojecten zijnde geen herfinanciering van bestaande leningen is alleen toegestaan mits vooraf de directie met goedkeuring van de Raad van Commissarissen daartoe een specifiek besluit neemt. Het gaat hier dan niet over de

hoogte van de financiering maar over de wijze van financieren. In geval van projectfinanciering wordt de regel toegepast dat de looptijd van de financiering maximaal overeenkomt met de (economische) looptijd van de investeringen.

Uitzettingen

Onder uitzetten wordt verstaan het omzetten van overtollige kasgelden in financiële vaste activa en liquiditeiten voor tenminste één jaar, met het doel om binnen bepaalde randvoorwaarden een maximale vergoeding te verkrijgen.

Richtlijnen en limieten:

- Uitzettingen worden uitsluitend gedaan onder de voorwaarden genoemd in paragraaf 3.2.1, onder Kredietrisicobeheer;
- De koersrisico's bij uitzettingen in vastrentende waarden worden uitgesloten of beperkt door de omvang en de resterende looptijd van de belegging zoveel mogelijk te matchen met de omvang en looptijd van de beschikbare liquide middelen of toekomstige verplichtingen;
- Het uitzetten van gelden geschiedt door tenminste twee concurrerende offertes bij financiële instellingen;
- Groningen Seaports beperkt de koersrisico's op uitzettingen door uitsluitend de volgende producten te hanteren: rekening-courant, spaarrekening, daggeld, deposito's, obligaties, obligatiefondsen en garantieproducten;
- Aandelen en aandelenfondsen zijn niet toegestaan, uitgezonderd in geval van 3^e gedachtestreepje paragraaf 3.2.1, onder Koersrisicobeheer.

Relatiebeheer

De doelstelling van het relatiebeheer is: het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities op producten en diensten geleverd door vermogensverschaffers, institutionele beleggers, banken, makelaars, etc. De bankrelaties en bancaire condities worden periodiek (minimaal iedere 5 jaar) beoordeeld. Groningen Seaports bankiert uitsluitend bij de banken binnen het EMU-gebied met minimaal een A rating.

4. ORGANISATIE TREASURY

De treasuryfunctie wordt uitgevoerd door de afdeling Finance. Er is een volledige functiescheiding tussen het afsluiten van transacties en het administreren en controleren hiervan alsmede tussen het afsluiten van een transactie en het doen van betalingsopdrachten en de controle hierop. Bij de toedeling van de taken zijn er een aantal van specifieke aandachtspunten:

- Ongewenste vormen van belangenverstrengeling dienen vermeld te worden;
- Voor een afwijking van het Treasurystatuut moet gedurende de looptijd van de garantie- en dienstverleningsovereenkomst expliciet toestemming aan de RVC gevraagd worden;
- Elke overtreding van de richtlijnen en limieten dient ter kennis gebracht te worden aan de Directie.

In bijlage C is een overzicht gegeven van de betrokken organisatieonderdelen en de bijbehorende verantwoordelijkheden.

5. PLANNING EN CONTROL

In dit Treasurystatuut wordt de relatie tussen het treasurybeleid en het control proces vastgelegd. Jaarlijks wordt een (meerjaren)begroting, (meerjaren)investeringsplan en (meerjaren)liquiditeitsprognose opgesteld. Vanuit deze prognoses worden de verwachte treasuryactiviteiten voor het komende jaar bepaald. Dit wordt uiteengezet in het hoofdstuk financiering danwel de financieringsparagraaf in het jaarplan/begroting. Tussentijdse monitoring en update van de prognoses en de treasuryactiviteiten wordt opgenomen in de financieringsparagraaf in de kwartaalrapportages.

6. INFORMATIEVOORZIENING

In onderstaande schema's worden de taken en verantwoordelijk-/bevoegdheden toegelicht.

Legenda

GR	Gemeenschappelijke Regeling	VST	Vaststellen
RvC	Raad van Commissarissen	GK	Goedkeuren
D	Directie	ADV	Adviseren
F	Manager Finance	OPST	Opstellen
Mw. F	Medewerker Finance	CTR	Controleren
C	Control	INF	Informereren

Rapportage

Rapport	GR	AvA	RvC	D	C	F	Mw. F	Timing
Treasurybeleid			VST	GK	OPST	CTR	ADV	
Rapportage geborgde financiering	INF		INF	VST/ CTR	OPST		ADV	Q1
Begroting & FMP/ hoofdstuk financiering		INF	GK	VST	OPST	CTR	ADV	Q3
Kwartaalrapport/ financieringsparagraaf			INF	GK	OPST	CTR	ADV	Q1, Q2, Q3 en Q4
Liquiditeitenplanning				GK		CTR	OPST	Maand elijks
Liquiditeitsbegroting				INF		CTR	OPST	Q4
Jaarrekening		INF	GK	VST	ADV	OPST	ADV	Q1

Functiescheiding geldtransacties (rente/krediet/liquiditeiten) risicobeheer:

Bevoegdheden	Uitvoering	Controle	Autorisatie
Transacties in geldmarkt (< 1 jaar)	C	F	D
Transacties in geldmarkt (> 1 jaar)	Mw. F	F	D
Lang uitzetten van gelden	C	F	D
Kort uitzetten van gelden	Mw. F	F	D
Bewaken renterisico	Mw. F	F	D
Liquiditeitenbeheer	Mw. F	F	D

Functiescheiding geldstormenbeheer en betalingen:

Bevoegdheden	Uitvoering	Controle	Autorisatie
Bankcondities en tarieven afspraken	Mw. F	F	D
Openen en sluiten van bankrekeningen	Mw. F	F	D
Betalingen op aangewezen rekeningen	Mw. F	F	D

7. EVALUATIE EN INWERKTREDING

Elke vier jaar vindt een evaluatie plaats van het Treasurystatuut, voor het eerst in 2024. Op basis van de evaluatie wordt bekeken of eventuele noodzakelijke aanpassingen noodzakelijk zijn. Bij de evaluatie worden alle relevante stakeholders betrokken (zie bijlage C).

Dit Treasurystatuut treedt in werking na de goedkeuring door de Directie, RVC en AvA.

BIJLAGE A Begrippenkader

Daggeldlening

Ander woord voor callgeldlening en daggeld. Het is een lening zonder zekerheden, die banken aan elkaar en aan lagere overheden, institutionele beleggers en soms bedrijven verstrekken.

Deposito

Niet verhandelbare belegging bij een bank, waarbij een bedrag voor een vaste periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet.

Derivaten

Financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. Deze onderliggende waarden kunnen reële producten zijn zoals grondstoffen of financiële producten zoals effecten. Derivaten kennen een breed toepassingsgebied en worden onder andere gebruikt om valuta- en renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren.

Financiering

Het aantrekken van middelen voor de dekking van de vermogensbehoefte. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen.

Financieringsbehoefte

De behoefte om uit (interne of externe) bronnen vermogen aan te trekken voor de dekking van vermogensbehoefte.

Liquiditeitspositie

De mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan.

Medium term note

Verhandelbare schuldbekentenissen aan toonder, met een minimum looptijd van twee jaar en een minimum omvang van nominaal € 450.000. Maakt onderdeel uit van een medium term note programma en wordt veelal uitgegeven door een bank.

Obligatie

Verhandelbare schuldbekentenissen als een onderdeel van een obligatielening, uitgegeven door een overheid of bedrijf.

Onderhandse geldlening

Lening met een vaste looptijd en een vast rentepercentage, waarbij geen onderpand wordt gegeven.

Solvabiliteit

De mate waarin een organisatie op lange termijn aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen.

Solvabiliteitsratio

Een verhoudingsgetal dat als hulpmiddel kan dienen bij het verkrijgen van inzicht in de solvabiliteit van een organisatie.

Valutatum

De datum welke bepalend is voor de renteberekening over een saldo op een rekening. Rente wordt vergoed tot de valutatum waarop het geld van de rekening is afgeboekt en rente wordt vergoed vanaf de valutatum waarmee het geld op de bank wordt bijgeboekt.

Vastrentende waarden

Vermogenstitels met een vaste renteopbrengst.

Vervaldatum

De datum per wanneer geleverd/betaald moet worden.

BIJLAGE B Overzicht creditratings

Moody's	Standard & Poor's	Fitch	Kwalificatie kredietwaardigheid
Aaa	AAA	AAA	Extreem kredietwaardig.
Aa	AA	AA	Zeer kredietwaardig. De veiligheidsmarges zijn echter niet zo hoog als bij de AAA-categorie.
A	A	A	Zeer kredietwaardig. Er zijn echter factoren aanwezig waardoor afbetaling in de toekomst enig gevaar loopt.
Baa	BBB	BBB	Kredietwaardig, maar gevoelig voor slechte economische tijding.
Ba	BB	BB	Speculatief, matige bescherming van afbetalingen aanwezig.
B	B	B	Heeft momenteel capaciteit voor rente en aflossing, maar is gevoelig voor faillissement.
Caa	CCC	CCC	Enige bescherming voor investeerders is aanwezig, maar grote risico' en onzekerheid aanwezig.
Ca	CC	CC	Zeer speculatief, meestal achtergestelde schuld aanwezig.
C	C	C	Rentebetalingen zijn reeds gestopt.
D	D	D	Failliet.

BIJLAGE C Verantwoordelijkheden

	Verantwoordelijkheden
RvC	➤ Vaststellen en eventueel bijstellen treasurybeleid; ➤ Goedkeuren financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening; ➤ Houden van toezicht op het treasurybeleid;
CFO	➤ Uitvoeren van het treasurybeleid; ➤ Beslissen over bijzondere transacties; vaststellen van het Financieel Meerjaren (investerings) Plan, waarin als onderdeel het treasuryjaarplan als uitwerking van de financieringsparagraaf van de begroting is opgenomen; ➤ Bekrachtigen van in mandaat gegeven transacties en het rapporteren aan de RvC over de uitvoering van het treasurybeleid; ➤ Advisering aan de RvC over treasurybeleid gevraagd en ongevraagd) met betrekking tot actualisatie van het Treasurystatuut en begrotings- en verantwoordingsproducten, waarvan treasury onderdeel uitmaakt;
Control	➤ Treasurybeleid opstellen en actualiseren; ➤ Toezien op de handhaving en uitvoering van de richtlijnen; ➤ Uitvoeren specifieke controle op het gebied van treasury conform Statuut; ➤ Onderhouden van contacten met banken, makelaars en overige financiële instellingen; ➤ Voorbereiden van beleidsvoorstellen;
Manager Finance	➤ Uitvoeren van gemandateerde treasuryactiviteiten conform het treasurybeleid; ➤ Rapporteren aan CFO over de uitvoering van treasury;
Medewerker Finance	➤ Uitvoeren van de dagelijkse cashmanagementactiviteiten binnen het vastgestelde treasurybeleid; ➤ Beheren van de dagelijkse saldi- en liquiditeitsposities; ➤ Beheren van de geldstromen; ➤ Voorbereiden, dan wel in overeenstemming met de mandaatregeling, aangaan van financiële contracten; ➤ Schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties waarbij de aansluiting met de financiële administratie is gegarandeerd; ➤ Uitvoeren van de activiteiten op het gebied van (rente) risicobeheer, financiering en belegging; ➤ Leveren van informatie over toekomstige uitgaven en ontvangsten, betalingstermijnen en de te gebruiken krediettermijn; ➤ Rapporteren aan de manager Finance over de uitvoering van het treasurybeleid en het gevoerde treasurybeheer;
Externe accountant	➤ Adviseren en controleren of het Treasurystatuut feitelijk wordt nageleefd of in daartoe specifieke opdrachten.

GRONINGEN SEAPORTS

Kenmerk: 20230821JV0001779894a

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake het vaststellen van het treasurystatuut GSP NV)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudend te (9934 AR) Delfzijl aan de Handelskade Oost, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057, hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te (9934 AR) Delfzijl aan de Handelskade Oost 1, zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegenentig, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 64859126, hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;
- D. de directie van de vennootschap heeft op 3 november 2020 besloten tot het vaststellen van het geactualiseerde treasurystatuut GSP NV

GRONINGEN SEAPORTS

Kenmerk: 20230821JV0001779894a

- E. de Raad van Commissarissen van de Vennootschap heeft het onder D. omschreven besluit in zijn vergadering van 18 maart 2021 goedgekeurd;
- F. op grond van artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap kan de Aandeelhouder buiten vergadering rechtsgeldige besluiten nemen;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

tot goedkeuring van het besluit van de directie van 3 november 2020, waarin de directie heeft besloten tot het vaststellen van het geactualiseerde treasurystatuut GSP NV.

ONDERTEKENING:

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....
naam : A. Schmaal
functie : voorzitter van het Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 13 oktober 2023

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	BENOEMING NIEUWE COMMISSARIS		
DATUM VERGADERING	13 oktober 2023		
AGENDAPUNT	n.t.b.	STATUS	■ Ter goedkeuring
PROJECTNUMMER			
KENMERK	20230831JV0002641113		
DIRECTIEBESLUIT D.D.	n.v.t.		

VOORSTEL	Aan de algemene vergadering van aandeelhouders wordt gevraagd het voorgenomen besluit van de raad van commissarissen om de heer Ulco Vermeulen te benoemen als nieuw lid van de raad van commissarissen per 1 november 2023 goed te keuren.
AANLEIDING	De termijn van Herman Roose eindigt in oktober 2023. Om adequaat in te spelen op deze situatie is tijdig een vacature gesteld.
PROCEDURE	Na het opstellen van het profiel heeft de werving via diverse kanalen (NRC, online via LinkedIn en website Boer & Croon) en via search door Boer & Croon plaatsgevonden. Dit heeft in totaal 39 potentiële kandidaten opgeleverd. Na een zorgvuldige voorselectie is door de voltallige RvC met vijf kandidaten een selectiegesprek gevoerd. De volgende kernelementen uit het opgestelde profiel zijn hierbij leidraad geweest: - Academisch niveau - Kennis en ervaring op C-level niveau met het aansturen van (internationale) organisaties en veranderprocessen - Gedegen financiële kennis - Kennis en ervaring met de energietransitie - Verbinding met de regio Noord-Nederland - Strategisch sterk en in staat de vertaling naar realisatie te maken - Bestuurlijke ervaring in publiek/private context - Gesprekspartner met gezag en statuur - Ondernemende geest - Als persoon passend in het RvC team Wij hebben een overtuigende en unanieme keuze kunnen maken voor een kandidaat, die in onze ogen uitstekend past bij de kwaliteiten die wij zoeken. Gedurende het hele proces is diversiteit een punt van aandacht geweest. Bij de werving, de gesprekken en bij de finale selectie. In deze laatste fase heeft de match met het gezochte profiel en de complementariteit met het team unaniem de doorslag gegeven.
MOTIVATIE VOORDRACHT	De RvC van Groningen Seaports (GSP) draagt met plezier en vertrouwen de heer Ulco Vermeulen voor als nieuw lid Raad van Commissarissen per november 2023. Ulco heeft een bedrijfseconomische achtergrond en heeft in zijn 30-jarige carrière bij de Gasunie de energietransitie van dichtbij meegemaakt. In zijn laatste rol als lid Raad van Bestuur (tot 1 juli 2023) heeft hij zich o.a. gericht op het ontwikkelen van toekomstgerichte assets, zoals LNG terminals en de infrastructuur voor waterstof en CO2. Hij is een kenner en gerespecteerd expert en beschikt over een groot netwerk in dit veld. Ulco is actief in diverse toezichthoudende rollen, zowel regionaal als nationaal. Het CV van de heer Vermeulen is als bijlage .. toegevoegd aan deze notitie.

	Ulco is zeer enthousiast als commissaris bij te dragen aan de verdere doorontwikkeling van Groningen Seaports. Zijn toegevoegde waarde zien wij op de volgende vlakken: - Sterke inhoud in combinatie met gedegen financiële kennis. Is niet alleen de strateeg, maar ook iemand die het in uitvoering heeft gebracht; - Zijn kennis en expertise van het domein, waar GSP zich op richt, geven veel vertrouwen. Hij weet waar hij over praat en kan met zijn deskundigheid bijdragen aan het realistisch inschatten van ambities en strategische risico's; - Heeft directe roots met het Noorden; - Heeft een goed begrip van de publiek/private context, zowel regionaal als nationaal; - Goede bedrijfseconoom en beschikt over gedegen financiële kennis, die noodzakelijk is voor de rol en noodzakelijk in de huidige situatie van GSP; - Persoonlijkheid met gezag en statuur en plezierig persoon in de groep en in de omgang; - Sympathiek, toegankelijk en verbindend. Het netwerk van de kandidaat sluit nauw aan bij GSP, maar ook bij de nationale en internationale netwerken in dit domein. Het is een aanbeveling dat voorkomen moet worden dat, in de beeldvorming rondom benoeming en later optreden van de kandidaat, deze sterke netwerkrelatie wordt gezien vanuit een lokaal perspectief.
INGEWONNEN ADVIEZEN	<i>1.1 Ondernemingsraad</i> De ondernemingsraad van GSP heeft op 15 juni 2023 een klikgesprek gevoerd met de heer Vermeulen. Het positieve advies is toegevoegd als bijlage 4.2 bij deze notitie. <i>1.2 Directie</i> De directie van GSP heeft op 15 juni 2023 een klikgesprek gevoerd met de heer Vermeulen. De directie heeft mondeling teruggekoppeld aan de voorzitter van de RvC positief te adviseren ten aanzien van de voordracht van de heer Vermeulen.
BIJLAGEN	Bijlage 1 CV Ulco Vermeulen Bijlage 2 Advies Ondernemingsraad

Curriculum Vitae Ulco Vermeulen

Professionele carrière

Lid van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Gasunie sinds mei 2016. Naast de bestuurlijke verantwoordelijkheid met focusgebieden corporate business development en Energietransitie tevens managing director van de business unit Participations met een assetportefeuille van ca 2 miljard euro.

Mijn grote passie is om het bedrijf zowel in de huidige als de toekomstige energievoorziening van Nederland en Europa een vooraanstaande plaats te verschaffen. En daarbij de wereld in een iets betere positie te brengen, vooral voor de aanpak van de klimaatcrisis. In mijn aanpak gaan commerciële grondslag, innovatie en betrouwbaarheid daarbij hand in hand.

In mijn meer dan 30-jarige carrière bij Gasunie heb ik uiteraard vele functies vervuld en verantwoordelijkheden gehad. In de eerste 10 jaar lag de nadruk op de commerciële kant bij de verkoop van aardgas in binnen- en buitenland. In de daarop volgende periode van liberalisering van de energiemarkt ben ik verantwoordelijk geweest voor de regulering en de daarbij horende structurering van de onderneming. Sinds de splitsing van Gasunie in 2005 (gashandel naar GasTerra, gasinfrastructuur naar Gasunie) ligt mijn focus op de ontwikkeling van toekomstgerichte assets. Zo ben ik verantwoordelijk geweest voor de ontwikkeling en bouw van de eerste LNG-terminal in Nederland. De laatste jaren ben ik met mijn teams vooral bezig geweest om de infrastructuur voor waterstof en voor CO2 tot stand te brengen. Door het uitbreken van de oorlog in de Oekraïne heeft het afgelopen jaar daarnaast veel nadruk gelegen op het realiseren van extra LNG-terminals in Nederland en Duitsland. Vanaf 1 juli 2023 beëindig ik op eigen verzoek mijn deelname aan de Raad van Bestuur en zal ik mijn rol bij Gasunie voortzetten met een specifieke focus: de ontwikkeling van de internationale waterstofketens voor waterstof.

Voorafgaand aan mijn carrière bij Gasunie heb ik 6 jaar gewerkt bij het ministerie van Economische Zaken en intensief mogen werken aan turbulente dossiers als de Maatschappelijke Discussie Energiebeleid en het energiebeleid na de ramp in Tsjernobyl.

Nevenfuncties

Voorzitter van het bestuur van het TKI Nieuw Gas, onderdeel van de Topsector Energie. Met deze functie ambieer ik een bijdrage te leveren aan de innovatie die nodig is om tot een duurzame energievoorziening te komen.

Lid van de Raad van Commissarissen van het Ommelander ziekenhuis Groningen sinds voorjaar 2018 en herbenoemd in 2022. Een prachtig, nieuw ziekenhuis in een turbulente

regio die vol maatschappelijke uitdagingen zit en waar we in de frontlinie werken om samen met de andere zorgverleners en stakeholders een modern zorglandschap neer te zetten.

Lid van de Raad van Commissarissen van ICE-Endex, onderdeel van het wereldwijde ICE concern (InterContinental Exchange), dat een vooraanstaande positie inneemt in internationale energiebeurzen en waar de energiewereld en de financiële wereld zich op fascinerende wijze verbinden. Vanaf 2013 heb ik deze functie vervuld vanuit Gasunie's mede-aandeelhouderschap, na de verkoop door Gasunie in 2017 heb ik de rol gecontinueerd.

Lid van de Raad van Toezicht van de New Energy Coalition sinds December 2017 en onlangs herbenoemd. Bij de New Energy Coalition komen innovatie, onderwijs en regionale ontwikkeling op een bijzondere en inspirerende manier samen. uiteraard met een regionale focus op Noord-Nederland , maar evenzeer met een nationale en internationale uitstraling.

Lid van de Raad van commissarissen van Anthony Veeder sinds begin 2021. Anthony Veeder is wereldwijd een leading shipping company voor het transport van gassen met een rotsvaste basis in Rotterdam. Het bedrijf speelt een leidende rol bij het transporteren van LNG en is uitstekend gepositioneerd om dit ook te gaan doen bij andere opkomende duurzame gasse

Personalia

Geboren in Alkmaar op 30 augustus 1959

Eindexamen Atheneum in 1977 op de Koninklijke Scholengemeenschap Apeldoorn

Doctoraal Algemene Economie en Doctoraal Bedrijfseconomie in 1984 bij de Rijks Universiteit Groningen

Samenwonend sinds 1990 en sinds 1993 woonachtig in Noordlaren (2 kinderen).

Ondernemingsraad Groningen Seaports

Delfzijl, 19 juni 2023

Betreft: Aanbeveling Ulco Vermeulen

Geachte heer Keurentjes,

De Ondernemingsraad doet hierbij de aanbeveling om de voordracht van de heer Ulco Vermeulen als lid van de Raad van Commissarissen met ingang van oktober 2023 door te zetten.

Op basis van het opgestelde profiel en de kandidaat die nu voorgedragen is, kunnen we vaststellen dat hieruit voldoende is gebleken dat er een goede match is. We hebben op 15 juni met de heer Vermeulen gesproken en ook hierna zijn wij voldoende overtuigd van de geschiktheid van de kandidaat.

De grote kennis die de heer Vermeulen tentoonspreidt op het gebied van gas-infrastructuur, moleculaire energietransitie en energiebeleid zien wij als een welkome aanvulling. Daarbij hebben we wel vastgesteld dat de rol van toezichthouder die hij gaat vervullen niet moet evolueren, gezien zijn kennis, tot een adviesrol. In het gesprek is dit reeds door hem ontkracht.

Wij staan als Ondernemingsraad achter de voordracht en hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Maarten van der Wal,

voorzitter Ondernemingsraad

GRONINGEN SEAPORTS

Kenmerk: ...a

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake benoeming nieuwe commissaris)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudend te (9934 AR) Delfzijl aan de Handelskade Oost, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057, hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te (9934 AR) Delfzijl aan de Handelskade Oost 1, zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegenentig, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 64859126, hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;
- D. de raad van commissarissen van de vennootschap heeft op 30 augustus 2023 besloten tot het benoemen van de heer Ulco Vermeulen als nieuw lid van de raad van commissarissen per 1 november 2023;

Kenmerk: ...a

- E. op grond van artikel 20.5 van de statuten van de Venootschap kan de Aandeelhouder buiten vergadering rechtsgeldige besluiten nemen;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

tot goedkeuring van het besluit van de raad van commissarissen van 30 augustus 2023, waarin de raad van commissarissen heeft besloten tot het benoemen van de heer Ulco Vermeulen als nieuw lid van de raad van commissarissen per 1 november 2023.

ONDERTEKENING:

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....
naam : A. Schmaal
functie : voorzitter van het Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 13 oktober 2023

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	UITGIFTE TERREIN IN ONDERERFPACHT AAN D4		
DATUM VERGADERING	13 oktober 2023		
AGENDAPUNT		STATUS	■ Ter goedkeuring
PROJECTNUMMER			
KENMERK	20230831JV0002650645		
DIRECTIEBESLUIT D.D.	25 juli 2023		

VOORSTEL	De algemene vergadering wordt verzocht goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 25 juli 2023, waarin de directie van Groningen Seaports N.V. heeft besloten tot uitgifte in ondererfpacht aan D4 B.V. van een perceel van ca. 7,7 hectare voor een periode van 40 jaar met een gekapitaliseerde waarde van € 10.021.101,-.
AANLEIDING	D4 houdt zich bezig met het opwerken van organische reststromen tot biogas en bio-LNG en is in dat kader voornemens een fabriek te bouwen op bedrijventerrein Oosterhorn Zuid.
BEOOGD EFFECT	<i>Bedrijfseconomische effecten voor GSP NV:</i> 1.1 Deze transactie draagt structureel bij aan het financieel rendement van GSP door middel van inkomsten uit ondererfpacht. <i>Maatschappelijke en duurzame effecten voor de regio en BV Nederland:</i> 1.2 D4 recyclet organische reststromen en draagt daarmee actief bij aan het duurzame ecosysteem in de haven. 1.3 D4 draagt bij aan werkgelegenheid in de haven. Men verwacht structureel 40 fte in te vullen. In de bouwperiode in 2023 gaat het aanvullend om 100-tallen. 1.4 D4 kijkt naar een ontwerp met zon op dak en daarnaast batterijen voor balancering op hun locatie, op deze manier dragen ze bij aan de energietransitie in de haven.
ARGUMENTEN	<i>1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid</i> De vestiging van D4 past in de invulling van de Business Case Oosterhorn Zuid en de realisatie van een biobased en circulair cluster in Delfzijl op dit terrein.
KANTTEKENINGEN	<i>1.1 Kavel van D4 wordt op dit moment gereed gemaakt voor uitgifte</i> De kavel wordt momenteel opgehoogd. Dit project valt binnen de Business Case Ontwikkeling Oosterhorn Zuid.
FINANCIËN	Het contract wordt gesloten voor een periode van 40 jaar conform de prijsstelling van GSP. De gekapitaliseerde waarde van het ondererfpachtcontract bedraagt € 10.021.101,- zodat het directiebesluit goedkeuring van zowel de raad van commissarissen als de algemene vergadering behoeft. De transactie is onderdeel van de goedgekeurde Business Case Oosterhorn Zuid. De transactie draagt daarnaast bij aan het realiseren van het meerjarenplan (t/m 2027).

UITVOERING	Na een positieve besluitvorming zal de aktepassering van deze transactie naar verwachting op/omstreeks 31 oktober 2023 plaatsvinden.
COMMUNICATIE	Na een positieve besluitvorming zal in overleg met het communicatieteam van GSP en D4 berichtgeving vanuit GSP volgen.

GRONINGEN SEAPORTS

Kenmerk: 20230831JV0002650645a

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake uitgifte in ondererfpacht aan D4)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudend te (9934 AR) Delfzijl aan de Handelskade Oost, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057, hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te (9934 AR) Delfzijl aan de Handelskade Oost 1, zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegentig, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 64859126, hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;
- D. de directie van de vennootschap heeft op 25 juli 2023 besloten tot de uitgifte in ondererfpacht van een perceel van ca. 7,7 hectare aan D4 B.V., voor een periode van 40 jaar met een gekapitaliseerde waarde van € 10.021.101,-.

GRONINGEN SEAPORTS

Kenmerk: 20230831JV0002650645a

- E. de Raad van Commissarissen van de Vennootschap heeft het onder D. omschreven besluit in zijn vergadering van 30 augustus 2023 goedgekeurd;
- F. op grond van artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap kan de Aandeelhouder buiten vergadering rechtsgeldige besluiten nemen;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

tot goedkeuring van het besluit van de directie van 25 juli 2023, waarin de directie heeft besloten tot de uitgifte in ondererfpacht van een perceel van ca. 7,7 hectare aan D4 B.V., voor een periode van 40 jaar met een gekapitaliseerde waarde van € 10.021.101,-.

ONDERTEKENING:

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....
naam : A. Schmaal
functie : voorzitter van het Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 13 oktober 2023